

Expunere de motive

Secțiunea 1

Titlul prezentului proiect de act normativ

LEGE

pentru modificarea și completarea Legii nr.448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, precum și a altor acte normative

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

La data de 31 martie 2021, Autoritatea Națională pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, Copii și Adopții raporta un număr de 856.069 persoane cu dizabilități în România. Dintre acestea, 98,04% se află în îngrijirea familiei, iar 1,96% (16.756 persoane) sunt instituționalizate.

*Legea nr.448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare **Legea 448**, a fost adoptată acum 15 ani, anterior ratificării de către statul român, prin Legea nr.221/2010, a *Convenției privind drepturile persoanelor cu dizabilități* și a fost republicată o singură dată, în anul 2008. Ulterior, a fost amendată de 34 ori, fără a primi vreă altă republicare. Subliniem faptul că însăși denumirea legii, *privind drepturile persoanelor cu handicap*, folosește cuvântul **handicap**, împotriva căruia formulăm două critici:*

a. Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități, adoptată la New York de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la 13 decembrie 2006, semnată de România la 26 septembrie 2007, se numește *Convention on the Rights of Persons with Disabilities*, care a fost ratificată de România prin Legea 221/2010 și care, în articolul 1, menționează ratificarea Convenției privind drepturile persoanelor cu **dizabilități**.

b. Cuvântul **handicap** are în prezent, în limba română, conotații peiorative, astfel încât se impune înlocuirea acestuia la nivelul legislației din România și utilizarea cuvântului **dizabilitate**, astfel cum apare în însăși legea de ratificare. Menționăm de asemenea că autoritatea principală creată pentru apărarea drepturilor persoanelor cu dizabilități în România se numește în prezent Autoritatea pentru Protecția Persoanelor cu Dizabilități (fosta Autoritate Națională pentru Drepturile Persoanelor cu **Dizabilități**, Copii și Adopții), care utilizează peste tot în comunicările publice și în actele pe care le emite cuvântul **dizabilitate** în locul cuvântului **handicap**, astfel încât este necesar ca principala lege din domeniul persoanelor cu dizabilități să reflecte, inclusiv la nivel lingvistic, termenii uzuali pentru domeniu.

2. Schimbări preconizate

Cu privire la motivele emiterii actului normativ prin prisma schimbărilor preconizate, în ceea ce privește fiecare dintre capitolele care compun Legea 448, detaliem mai jos, după cum urmează:

A. Capitolul I - Dispoziții generale, definiții și principii

Capitolul I al Legii 448 conține dispoziții generale, definiții și principii depășite atât din punctul de vedere al formulărilor utilizate, dar mai ales din punctul de vedere al aplicabilității unor termeni.

Astfel, având ca scop incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități în societate, un deziderat la care România s-a angajat prin Legea nr.221/2010 pentru ratificarea Convenției privind drepturile persoanelor cu dizabilități, adoptată la New York de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la 13 decembrie 2006, deschisă spre semnare la 30 martie 2007 și semnată de România la 26 septembrie 2007, am redefinit termenii utilizați în Legea 448, dându-le efectul dorit, acela de a susține activ includerea și incluziunea persoanelor cu dizabilități în societate, în sensul literelor n) și o) din Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități, pe care le redăm mai jos:

*n) recunoscând importanța, pentru persoanele cu dizabilități, a **autonomiei personale și a independenței, inclusiv a libertății de decizie,***

*o) având în vedere faptul că persoanele cu dizabilități trebuie să aibă posibilitatea să **se implice activ** în procesele de luare a deciziilor, în elaborarea de politici și programe, inclusiv a celor care le privesc în mod direct.*

Am introdus *principiul finanțării care urmează beneficiarul, și anume finanțarea centrată pe nevoile beneficiarului în asigurarea serviciilor și prestațiilor sociale, indiferent de locul unde se află acesta*, între principiile de bază care guvernează protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilități, având în vedere faptul că astăzi, o persoană cu dizabilități este ținută de localitatea de domiciliu pentru a beneficia de orice formă de protecție socială a statului, ceea ce ridică în mod legitim problema discriminării față de persoanele fără dizabilități. Statul trebuie să protejeze toate persoanele, indiferent de dizabilitate, în mod egal, și să încurajeze acceptarea persoanelor cu dizabilități în societate, inclusiv prin înființarea și deschiderea serviciilor sociale către orice persoană are nevoie de ele, indiferent de domiciliu sau reședință.

Am introdus noțiunea *bugetului de subzistență* ca urmare a numeroaselor apeluri din partea societății civile, în special din partea părinților de copii cu dizabilitate gravă sau a adulților cu dizabilitate gravă care nu pot beneficia, astăzi, de pensie pentru limită de vârstă și nici de pensie de invaliditate, din cauză că nu îndeplinesc condiția de a fi lucrat anterior solicitării de intrare la pensie, drept pentru care nu pot fi beneficiari ai niciunui tip de pensie reglementat în România. Având în vedere acest vid legislativ și discriminarea persoanelor cu dizabilități care nu au lucrat nicio zi față de oricare altă persoană, inclusiv persoană cu dizabilități, care a lucrat minimum o zi, considerăm că nouă formă a Legii 448 trebuie să acopere și această categorie de persoane care, din cauza dizabilității grave, nu pot dispune de o formă simetrică de ajutor. De menționat că *bugetul de subzistență* nu este calificat ca pensie.

Am redefinit serviciile sociale existente, după următorul considerent: în forma actuală a Legii 448, la art. 32, criteriul de structurare a serviciilor este neclar. Structurarea pe care o face actuala formă a art. 32 din Legea 448 este efectuată după un criteriu vag, foarte greu identificabil, iar în susținerea acestui aspect aducem forma literei c) care conține doar două tipuri de centre, anume *centrelor de zi* și *centrelor rezidențiale*. În realitate însă, spiritul acestei litere c) este o abordare de segregare și separare a persoanelor cu dizabilități de comunitate, accentul căzând pe centrele rezidențiale, ceea ce se înscrie în linia generală, inițială a Legii 448, anume de izolare a persoanelor cu dizabilități, găzduirea și tratarea lor separată de societate. **Conform datelor ANDPDCA raportate pentru trimestrul I al anului 2021, România are un număr de 455 centre rezidențiale și doar 24 centre de zi.** Neclaritatea prevederii privitoare la centre are drept consecință directă existența, în practică, a două situații în care se regăsește persoana cu dizabilități: ori în îngrijirea familiei, ori într-un centru rezidențial.

România trebuie să schimbe tradiția de izolare a persoanelor cu dizabilități în centre rezidențiale, unde oferă cel puțin la nivel teoretic servicii integrate, cu efectul imediat al separării persoanei cu dizabilități de comunitate, și să investească în sensul includerii acestora în societate, prin intermediul centrelor de zi, centrelor respiro, locuințelor protejate, centrelor pentru accesarea cărora persoana cu dizabilități trece prin comunitate pentru a ajunge să beneficieze de serviciile oferite. Aceasta este abordarea după care am redefinit centrele existente în Legea 448 în vigoare pentru a reflecta această nouă paradigmă, de încurajare a includerii persoanelor cu dizabilități în comunitate, cu descurajarea oricărei forme de separare și izolare a persoanelor cu dizabilități de comunitatea din care fac, în mod natural, parte.

Am menținut componenta rezidențială și posibilitatea de găzduire în centre pentru perioade mai mari de 30 zile pentru persoanele cu dizabilități pentru îngrijirea cărora nu există o variantă alternativă, din diverse motive de fapt (lipsa familiei, lipsa veniturilor, familia nu reușește să îngrijească persoana corespunzător). În plus, aceste centre vor continua să găzduiască persoanele cu dizabilități care se află internate la data intrării în vigoare a noii legi, în considerarea faptului că situația individuală a acestor persoane cu dizabilități prezintă anumite particularități, iar dezinstituționalizarea este un proces de lungă durată care presupune parcurgerea unor etape succesive, graduale, nu schimbări radicale, rapide.

B. Capitolul II - Drepturile persoanelor cu dizabilități.

Promovarea și respectarea drepturilor persoanelor cu dizabilități revine statului, indiferent de domiciliul sau reședința persoanei cu dizabilități, cele 2 valori fiind noțiuni universale. Astfel, promovarea și respectarea drepturilor persoanelor cu dizabilități trebuie să fie răspunderea autorităților locale acolo unde persoana cu dizabilități se regăsește, în mod similar cum persoanelor fără dizabilități le sunt respectate drepturile indiferent unde se află pe teritoriul țării. Considerăm că limitarea promovării și respectării drepturilor doar la autoritățile locale de la domiciliul/reședința persoanei cu dizabilități reprezintă o restricție nejustificată, lăsând neacoperită situația în care o persoană cu dizabilități locuiește efectiv într-o altă localitate decât cea din cartea de identitate.

La art. 9, alin. (1), lit. d), eliminând formularea abstractă "să creeze condiții" și introducând "să asigure", creăm o obligație de a lua măsuri concrete, eficiente și clare, precum accesul la tehnologii asistive și accesibilizarea mediului.

Sintagma eliminată la art. 9 alin. (2) "*persoane cu dizabilități ... au dreptul ... la drepturile și obligațiile în domeniu*" este un nonsens juridic, în sensul în care formularea este o exprimare neclară, ambiguă și fără aplicabilitate.

La art. 10, după alin. (2) se introduce un nou alin. (3) pentru a aduce claritate în ceea ce privește accesul gratuit la serviciile medicale prevăzute la alineatele (1) și (2). În acest sens, este necesară precizarea sursei de finanțare a acestor servicii, respectiv bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate, în baza contractului-cadru aprobat în condițiile legii. Fără această precizare nu există claritate în privința modalității de accesare a serviciilor.

Întrucât cuvântul *însoțitor* are deja o definiție în Legea 448 în cadrul art.3, iar pentru art. 11 alin.(1) lit. b) în mod specific, în cazul copilului cu dizabilități, am evitat folosirea acestui termen pentru a sublinia faptul că de serviciile gratuite de cazare și masă poate beneficia orice persoană care însoțește copilul, nu neapărat însoțitorul în sensul acestei legi și am introdus termenul "*persoana care însoțește copilul*". În cazul adultului, termenul de *însoțitor* în sensul prezentei legi este acoperitor.

C. Capitolul III - Servicii și prestații sociale.

Urmare a *principiului finanțarea urmează beneficiarul*, am eliminat obligația introducerii cererii pentru acordarea dreptului la servicii sociale la primăria în raza căreia se află domiciliul sau reședința persoanei cu dizabilități, adăugând și posibilitatea transmiterii acestei cereri online. Persoana cu dizabilități va putea să introducă această simplă cerere la primăria în raza căreia dorește să beneficieze de servicii sociale.

Art. 31, alin. (4), lit. e) în forma actuală a Legii 448 conține o prevedere generală privind obligația instruirii personalului, ori, o asemenea prevedere generală fără un termen și o frecvență specifică este o regulă inaplicabilă, ușor de eludat. Se ridică întemeiat problema - care este formarea continuă a personalului care își desfășoară activitatea în sistemul de protecție a persoanelor cu dizabilități, inclusiv a asistenților personali și a asistenților personali profesioniști? Realitatea este că nivelul de pregătire al personalului poate fi îmbunătățit, iar soluția este introducerea în lege a unei prevederi funcționale care să adreseze această nevoie. **Considerăm că un număr de 60 de ore anual este o durată rezonabilă a formării continue a acestor persoane, din care 20 de ore să fie instruire medicală, efectuată de specialiști în domeniu.** Cu titlu de exemplu, această instruire de 60 de ore/an poate fi distribuită pe zile pe lună, astfel încât cele 60 de ore pot fi atinse prin efectuarea unei instruirii de o zi (8 ore) pe lună, în aproximativ 8 din cele 12 luni ale unui an. Lăsăm însă la latitudinea autorității publice să stabilească împărțirea orelor, precum și conținutul instruirii. Sensul prevederii noastre este de a avea personal bine pregătit în sistemul de protecție a persoanelor cu dizabilități, iar **această bună pregătire nu poate fi decât rezultatul unei formări continue, anuale, a personalului din sistemul de**

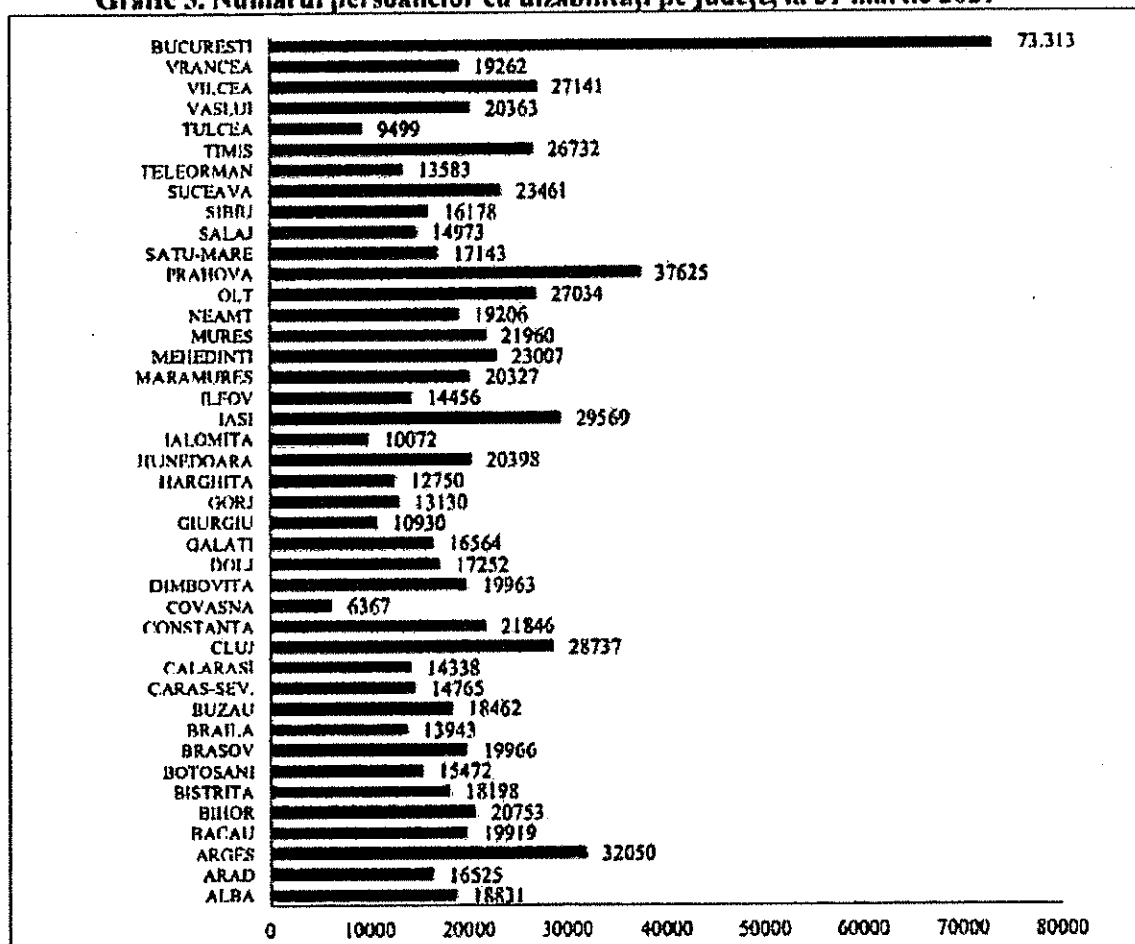
protecție, astfel încât aceste persoane să atingă un anumit grad de înțelegere profundă a situației, nevoilor și soluțiilor pentru persoanele cu dizabilități.

Am introdus crearea unui Registru electronic al persoanelor cu dizabilități care beneficiază de servicii sociale în sistem public sau privat, prin grija Direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului, în colaborare cu furnizorii de servicii sociale acreditați, cu scopul de a avea o dimensiune clară a nevoii de aceste servicii, a utilizării acestora pentru ca instituțiile cu atribuții în domeniu să poată dimensiona corect înființarea serviciilor sociale.

Menționăm, în acest sens, următoarele:

Număr persoane cu dizabilități	
2006	2021
500.000	856.069

Grafic 5. Numărul persoanelor cu dizabilități pe județe, la 31 martie 2021

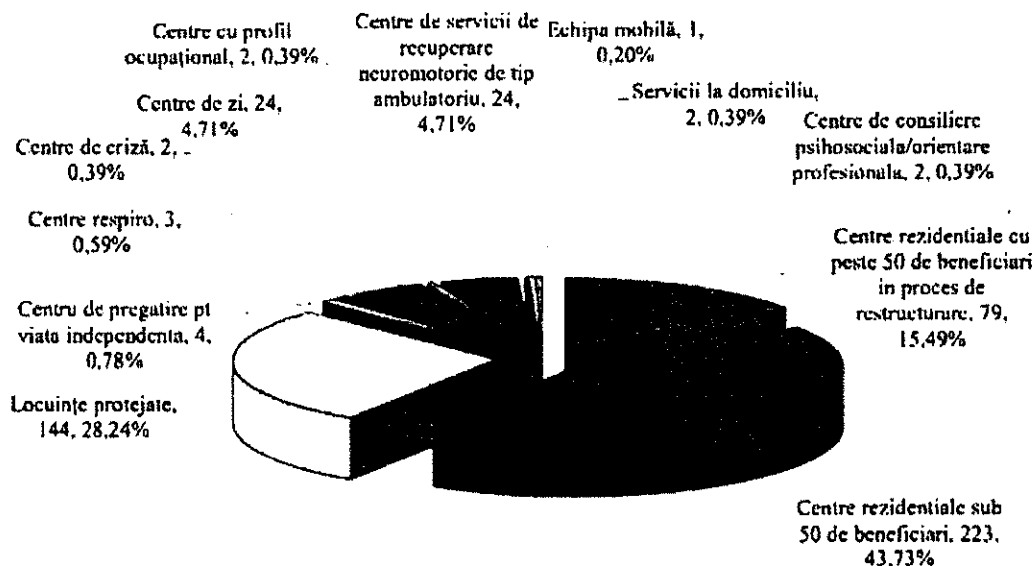
Modificarea de la art. 33 alin. (1) vizează posibilitatea ca autoritățile administrației publice județene să poată organiza, administra și finanța serviciile sociale, din bugetul propriu sau în

parteneriat cu autoritățile publice locale sau cu furnizorii de servicii sociale acreditați, conform legii. Având în vedere că la nivel național există, de exemplu, doar 3 centre respiro, este un indicator relevant pentru a susține soluția parteneriatului cu furnizorii de servicii sociale acreditați.

Noul articol 33¹ are la bază logica semnalată de toți actorii relevanți în domeniu - absența serviciilor sociale la nivel național. Semnalăm, în acest sens, graficul de mai jos¹, din care menționăm cu titlu de exemplu:

- Centre respiro - 3**
- Centre de zi - 24**
- Echipă mobilă - 1**
- Centre de pregătire pentru viață independentă - 4**
- Locuințe protejate - 144**
- Centre rezidențiale cu peste 50 beneficiari - 79**
- Centre rezidențiale sub 50 beneficiari - 223**

Grafic 10. Instituții publice de asistență socială pentru persoanele adulte cu dizabilități rezidențiale și nerezidențiale – aflate în coordonarea Ministerului Muncii și Protecției Sociale prin Autoritatea Națională pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, Copii și Adoptții – DDPD - 31 martie 2021 (număr și %)

Raportul de **1 echipă mobilă vs. 302 centre rezidențiale** este relevant pentru evidențierea abordării legislației române în domeniul persoanelor cu dizabilități: zero prevenție (absență evidentă a echipelor mobile), accent pe izolare (centre rezidențiale).

În forma propusă de inițiativa noastră, **spiritul reglementărilor este în sensul includerii persoanelor cu dizabilități în societate, prin crearea, în fiecare județ a minimum unei echipe mobile de intervenție, minim un centru de zi de pentru adulți, un centru de zi pentru copii, un centru respiro pentru adulți, un centru respiro pentru copii, iar la**

¹ Sursa graficului: Buletin statistic al Ministerului Muncii și protecției sociale, Autorității Naționale pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, Copii și adoptții. Date statistice, 31 martie 2021.

fiecare o mie de persoane cu dizabilități din județ, autoritățile vor crea câte o nouă echipă mobilă, un nou centru de zi și centru respiro pentru adulți, respectiv pentru copii.

Rolul echipelor mobile de intervenție este determinant în prevenirea instituționalizării persoanelor cu dizabilități, după cum reiese și din art. 37 alin. (4), când echipa mobilă împreună cu familia extinsă intervin hotărâtor în blocarea variantei de instituționalizare a persoanei cu dizabilități.

Art. 35 în formularea inițiativei noastre reflectă simetric dreptul de opțiune al persoanei cu dizabilitate gravă, fie ea adult sau copil, în privința asistentului personal sau indemnizației de însoțitor. Menționăm în acest sens că, deși art. 35 al Legii 448 în vigoare menționează doar gradul de handicap grav, în practică acest grad de handicap grav este separat între **handicap grav cu asistent personal și handicap grav**, iar comisiile de evaluare emit, pentru același grad de handicap grav, două tipuri diferite de certificate de încadrare: ori un *certificat de încadrare în grad de handicap grav* **ori** un *certificat de încadrare în grad de handicap grav cu însoțitor*.

Astfel, se ajunge la crearea unui cadru legislativ exterior legii speciale, cadru care acordă sau restrânge dreptul la asistent personal al unei persoane cu dizabilitate gravă, în funcție de aprecierea comisiei de evaluare. Ori, acestei situații i se opune principiul *Ubi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus*, unde efectul criticat este existența în realitate a două tipuri de dizabilitate gravă (cu sau fără asistent personal), ceea ce excede cadrul Legii 448, care, la art. 35, reglementează dreptul persoanei cu handicap grav la asistent personal. În noua redactare a aceluiași articol, situația adultului și a copilului cu dizabilitate gravă este tratată unitar și simetric, iar dreptul de opțiune este specificat clar în dreptul persoanei cu dizabilități sau a reprezentantului legal al acesteia.

Pentru teza art. 37 alin. (3), situația în care asistentul personal lipsește temporar și nu se poate asigura un înlocuitor acestuia, soluția Legii 448 în vigoare este oferirea indemnizației corespunzătoare de asistent personal sau găzduirea într-un centru de tip respiro. Având în vedere statisticile prezentate mai sus, cu precădere numărul foarte mic de centre respiro care există astăzi în România, anume 3 (trei), concluzionăm că:

1. **găzduirea într-un centru de tip respiro este imposibilă** pentru majoritatea persoanelor cu dizabilități,

2. **oferirea indemnizației de însoțitor nu va rezolva eficient situația** în care se regăsește persoana cu dizabilități, întrucât în realitate o sumă de bani nu va compensa niciodată absența temporară a asistentului personal, și,

3. **asistentul personal al unei persoane cu dizabilități nu poate, în realitate, să beneficieze nici de concediul de odihnă, și nici măcar de concediul medical** la care ar avea legal dreptul în baza contractului individual de muncă pe care l-a semnat. Asistenții personali din România, la ora actuală, sunt angajați cu contract de muncă în care prevederea privind timpul de lucru săptămânal nu este, în realitate, posibilă, deoarece tipul de activitate pe care aceștia o desfășoară presupune grija oră de oră, zi de zi, față de persoana cu dizabilități.

Așadar, în configurația nou propusă pentru art. 37 alin. (3), având ca scop protecția persoanei cu dizabilități grave, dar și îmbunătățirea situației asistenților personali și pentru degrevarea lor temporară de activitatea pe care o desfășoară, am propus soluția alternativă, graduală, care începe de la **găzduirea temporară a persoanei cu dizabilități în familia extinsă și ajutorul zilnic oferit de echipele mobile de intervenție familiei extinse, pe**

perioada absenței temporare a asistentului personal. Această combinație de măsuri este cea mai puțin traumatizantă pentru persoana cu dizabilități. Dacă acest lucru nu este posibil, atunci persoana cu dizabilități grave va fi găzduită într-un centru de tip respiro (alin.4). Ulterior, dacă nici centrul de tip respiro nu este disponibil, persoana cu dizabilități va fi găzduită de urgență într-unul dintre centrele prevăzute la alin. (5). Iar dacă niciuna dintre aceste soluții nu se poate pune în practică, atunci persoanei cu dizabilități i se acordă indemnizația de însoțitor (alin.6).

Așadar, cu această soluție ne situăm în spiritul afirmat anterior al prezentei inițiative, anume **ajutor susținut din partea statului pentru persoana cu dizabilități**, față de care statul trebuie să ia toate măsurile pentru a-i asigura confortul și îngrijirea corespunzătoare, iar acest lucru se face primordial prin oferirea de servicii sociale într-un număr suficient și de o calitate corespunzătoare. De asemenea, **activitatea asistenților personali trebuie susținută de măsuri care să le permită acestora exercitarea tuturor drepturilor care decurg din contractul lor individual de muncă, inclusiv a dreptului la concediu**, un drept fundamental pe care astăzi nu și-l pot exercita deoarece singurele două soluții existente în legea în vigoare sunt - **ori** găzduirea într-un centru de tip respiro, care, după cum aminteam mai sus, nu există, **ori** oferirea unei indemnizații persoanei cu dizabilități, lucru care nu reprezintă o soluție pentru situația de fapt.

Modificarea adusă **art. 45** vizează o rezolvare a instituției asistentului personal profesionist, în sensul în care, conform legii în vigoare, asistentul personal profesionist este doar persoana care ia în găzduire, la domiciliul său, o persoană cu dizabilitate accentuată sau gravă fără domiciliu. Pentru a acoperi situațiile existente în practică în care un adult cu dizabilitate gravă sau accentuată nu are familie, are domiciliu, modificarea noastră vizează posibilitatea ca asistentul personal profesionist să ofere asistență și îngrijire persoanei cu dizabilitate gravă sau accentuată la domiciliul acesteia din urmă.

Soluția prevăzută în **art. 51** vizează modul de asigurare a serviciilor sociale, care reprezintă cheia pentru persoanele cu dizabilități și pentru integrarea acestora în societate. În forma în vigoare a Legii 448, art. 51 oferă definiții ai unor termeni care ar trebui, conform regulilor de tehnică legislativă, să se regăsească la art. 5 dedicat definițiilor de termeni. Forma propusă a legii prevede, după cum am prezentat la capitolul anterior, definiția centrelor la articolul dedicat definițiilor, iar art. 51 propus dezvoltă modul în care persoana cu dizabilități poate beneficia de aceste servicii sociale - la domiciliu sau în comunitate, păstrând pentru o parte dintre ele posibilitatea de găzduire pe o perioadă mai mare de 24 ore.

Alin. (5) al art. 51 propus reglementează situațiile de excepție în care persoana cu dizabilități poate fi admisă într-un centru de abilitare și reabilitare pentru persoane adulte cu dizabilități sau într-un centru de îngrijire și asistență pentru persoane adulte cu dizabilități, pe o perioadă mai mare de 30 zile. Această formă de instituționalizare, deși necesară în unele cazuri excepționale, trebuie pusă în aplicare doar cu titlu de excepție și doar după consilierea corespunzătoare a persoanei cu dizabilități. În continuare, orice formă de instituționalizare trebuie să fie însoțită de un istoric al eforturilor pe care statul le-a făcut în sensul prevenției instituționalizării, acesta reprezentând o garanție oferită persoanelor cu dizabilități în asigurarea incluziunii lor sociale, a demnității lor și a recunoașterii lor ca membri activi ai comunității.

Art. 52 lărgeste plaja de servicii sociale pe care le pot înființa, finanța și organiza furnizorii de servicii sociale acreditați în condițiile legii. Nu vedem niciun motiv pentru care un furnizor de servicii sociale acreditați în condițiile legii nu ar putea înființa,

finanța și organiza și alte tipuri de servicii sociale în afara celor cu caracter inovator, în special având în vedere lipsa acestora în momentul actual și cererea foarte mare care există din partea celor peste 850.000 de persoane cu dizabilități. Subliniem că aceste servicii organizate de furnizorii de servicii sociale acreditați se înființează cu avizul Autorității pentru Protecția Persoanelor cu Dizabilități, care face totodată și evaluarea activității lor.

De asemenea, am corectat limitarea în timp a existenței unui centru cu caracter inovator, care în varianta în vigoare a Legii 448 este de 2 ani, considerând că această limită este o piedică în calea implementării soluțiilor inovatoare care se dovedesc a fi viabile.

Art. 53 alin. (4) prevede o corectare a denumirii Ministerului Educației, conformă cu situația actuală a structurii Guvernului României.

Art. 54 alin. (1) reflectă ideea amintită la Capitolul I de mai sus, anume că **persoana cu dizabilități are dreptul să beneficieze de protecția statului**, prin forma de ocrotire reprezentată de servicii sociale, **oriunde s-ar afla pe teritoriul țării**, și nu doar în localitatea de domiciliu sau reședință, consecința directă a acestui fapt fiind abrogarea alineatului (3).

Soluția propusă în art. 57 vine să clarifice dreptul la prestații sociale, mai exact: momentul nașterii acestui drept, care coincide cu momentul emiterii certificatului de încadrare în grad de dizabilitate.

Articolul 58 reglementează, în alin. (2), acordarea unei alocații lunare de hrană către toți copiii cu dizabilități, inclusiv a celor diagnosticați cu infecție de tip HIV/SIDA, nu exclusiv a acestora din urmă, astfel cum prevede în mod limitativ forma în vigoare a art. 58 din Legea 448. Considerăm că această prevedere este discriminatorie față de ceilalți copii cu dizabilități, care se regăsesc în aceeași situație juridică, dar beneficiază de un tratament diferit.

Art. 58, alin. (4) mărește cuantumul indemnizației lunare la nivelul de 100% din ISR pentru adultul cu dizabilitate gravă, 75% din ISR pentru adultul cu dizabilitate accentuată, și introduce indemnizația de handicap pentru adultul cu dizabilitate medie la nivelul de 50% din ISR. Estimăm că impactul bugetar pentru următorii 5 ani al acestei măsuri de mărire a indemnizației este de **1.261.358.280 lei/an**, care se actualizează anual cu rata inflației.

În oglindă cu indemnizațiile menționate mai sus, la **art. 58 alin. (5)** am prevăzut și creșterea indemnizațiilor pentru persoanele care au în îngrijire un copil cu dizabilități, până la nivelul indemnizațiilor prevăzute la art. 58 alin. (4) de mai sus. Astfel, estimăm că impactul bugetar pentru următorii 5 ani ai acestei măsuri este de **172.087.680 lei/an**, care se actualizează anual cu rata inflației.

Am introdus, în art. 58 alin. (7) și (8), noțiunea de buget de subzistență pentru a acoperi vidul legislativ existent în prezent, în situația adulților cu dizabilitate gravă care nu îndeplinesc condițiile obținerii pensiei pentru limită de vârstă și nici condițiile obținerii pensiei de invaliditate, și pentru care comisia de evaluare a stabilit că sunt lipsiți de capacitate de muncă. Aceste persoane aflate în situații deosebit de grave astăzi beneficiază doar de indemnizația de handicap și sunt private de orice alt drept similar pensiei, fiind într-un evident dezechilibru față de o persoană cu dizabilități care prestat activități în baza unui contract de muncă sau a unui contract asimilat acestuia.

D. Capitolul IV - Accesibilitate

Conform Legii 448, persoanele cu dizabilități sunt acele persoane cărora mediul social, neadaptat deficiențelor lor fizice, senzoriale, psihice, mentale și/sau asociate, le

împiedică total sau le limitează accesul cu șanse egale la viața societății, necesitând măsuri de protecție în sprijinul integrării și incluziunii sociale. Pe lângă drepturile speciale enumerate în capitolul II din Legea 448, persoanele cu dizabilități se bucură, bineînțeles, și de toate celelalte drepturi de care beneficiază cetățenii statului în care domiciliază. Unul dintre acestea este dreptul de a avea acces neîngrădit la instituțiile publice ale statului. Din păcate, acest drept nu este respectat așa cum ar trebui, în ciuda faptului că este sprijinit prin lege. Astfel, multe din clădirile în care își au sediul instituțiile și autoritățile publice nu au rampe de acces, au uși înguste, ghișee prea înalte, grupuri sanitare neadaptate, iar lifturile lipsesc, deși clădirile sunt cu etaj. De asemenea, în cadrul instituțiilor publice nu sunt încadrați traducători ai limbajului mimico-gestual în vederea comunicării directe cu persoanele surde sau surdomute, iar afișele cu pictograme și marcajele de semnalare pentru nevăzători lipsesc și ele.

Am introdus obligația autorităților publice de a promova și de a implementa *Normativul privind adaptarea clădirilor civile și spațiul urban la nevoile individuale ale persoanelor cu handicap, indicativ NP 051*, pentru a asigura accesul persoanelor cu dizabilități în imobile și facilitarea utilizării spațiului urban, cât și obligația de a elibera autorizație de construcție pentru clădirile de utilitate publică numai în cazul în care respectă *Normativul NP 051*. Am introdus și obligația ca autoritățile publice să inițieze și să susțină campanii de informare pentru elevi, studenți și cadre didactice referitoare la problematica dizabilității și a nevoilor persoanelor cu dizabilități, precum și la integrarea, respectiv reintegrarea lor în societate prin realizarea accesibilității.

Pentru accesul facil a persoanelor cu dizabilități atât la transportul public în comun, cât și la transportul feroviar, am modificat mai multe alineate ale **art. 64**.

În **art. 67** am introdus un nou alineat care obligă operatorii economici furnizori de produse de bază și farmaciile să asigure asistență și sprijin persoanelor cu dizabilități, ori de câte ori este nevoie de acest lucru.

E. Capitolul V - Orientare, formare profesională, ocupare și angajare în muncă

Articolul 27 al Convenției privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități prevede ca "Statele părți recunosc dreptul persoanelor cu dizabilități de a munci în condiții de egalitate cu ceilalți".

În România, studiile ne arată o rată de ocupare a persoanelor cu dizabilități mult mai scăzută față de cea a persoanelor fără dizabilități, iar pe de altă parte, mult sub media celorlalte țări europene.

Creșterea ratei de ocupare a persoanelor cu dizabilități are beneficii diverse atât la nivelul indivizilor, ducând la creșterea gradului lor de independență, dar și la nivelul angajatorilor, aceștia putând beneficia de o forță de muncă variată și de beneficii fiscale. În final, beneficiile creșterii gradului de ocupare al persoanelor cu dizabilități se resimt la nivelul întregii societăți prin reducerea costurilor protecția socială.

Având în vedere obiectivele Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă enunțate în Legea nr.202/2006, principalele atribuții privind stimularea creșterii gradului de

ocupare a persoanelor cu dizabilități trebuie să revină acestora. Astfel, obligațiile prevăzute la **art. 74** le-am atribuit Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă și am adăugat obligația întocmirii, în colaborare cu direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului, a unui registru electronic de facilitare a angajării persoanelor cu dizabilități, aflate în căutarea unui loc de muncă. Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă trebuie să aibă un rol de intermediar între persoanele cu dizabilități aflate în căutarea unui loc de muncă și angajatorii care au locuri de muncă vacante.

Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă are și obligația informării persoanelor juridice de drept public și privat despre drepturile și obligațiile pe care acestea le au cu privire la încadrarea în muncă a persoanelor cu dizabilități, precum și cu privire la facilitățile de care beneficiază în cazul angajării acestor persoane. Deși exista un sistem de subvenții, acesta are un grad de scăzut de accesare, unul dintre motivele constă în faptul că angajatorii nu cunosc stimulentele disponibile.

O parte dintre cei care cunosc sistemul de subvenții nu îl consideră suficient de atractiv din punct de vedere financiar, motiv pentru care am adăugat la drepturile angajatorilor persoanelor cu dizabilități, dreptul la scutire de impozit pentru profitul investit în adaptarea locurilor de muncă și achiziționarea utilajelor și echipamentelor utilizate în procesul de producție de către persoana cu dizabilități.

Prin comparație, Serviciul Public Suedez de Ocupare a Forței de Muncă aplică o serie de măsuri pentru a facilita integrarea persoanelor cu dizabilități pe piața muncii dintre care cele mai importante sunt:

- subvenții pentru ajutor la locul de muncă,
- subvenții pentru interpreți în cazul persoanelor cu deficiențe de vedere sau de auz,
- subvenții pentru angajarea unui reprezentant personal,
- o persoană de sprijin,
- subvenție salarială către angajator,
- loc de muncă protejat la angajatorii publici,
- loc de muncă în cadrul companiei de stat Samhall.

Angajatorul poate primi o subvenție pentru adaptarea facilităților și instrumentelor sau locului de muncă, în valoare de maximum 100.000 coroane suedeze pe an, aproximativ 9.700 Euro. De asemenea, angajatorul poate primi o subvenție dacă are un angajat cu dizabilități care are nevoie de interpretare în limbajul semnelor, interpretare scrisă sau de orice alt tip, în legătură cu formarea profesională în cadrul companiei. Angajatorul care are un angajat cu deficiențe de vedere poate primi, de asemenea, o subvenție pentru citirea materialelor non-ficțiune în vederea formării profesionale în cadrul companiei. Subvenția maximă este de 150.000 coroane suedeze pe an, aproximativ 14.600 de Euro.

F. Capitolul VI - Încadrarea în grad de dizabilitate

În prezent, situațiile în care se acordă certificatul de încadrare în grad de handicap nu sunt condiționate numai de afecțiunile medicale/biopsihosociale, ci și de pragul vârstei de 18 ani, în condițiile în care vârsta nu este un factor determinant. Pragul de 18 ani este unul civil, irelevant din punctul de vedere al dizabilității.

Atribuțiile privind încadrarea în grad și tip de dizabilitate, precum și perioada de valabilitate a certificatului de încadrare, sunt împărțite în prezent între comisia de protecție a copilului, respectiv comisia de evaluare pentru adulți. Întrucât aria de competență a comisiei

pentru copii încetează la vârsta de 18 ani, în prezent nu exista posibilitatea acordării certificatului de încadrare în grad cu valabilitate permanentă pentru copii, indiferent de gravitatea afecțiunii și chiar dacă aceasta este ireversibilă.

Chiar și în situația în care copilul suferă de o boală incurabilă și beneficiază de îngrijiri paliative, termenul de valabilitate al certificatului se încheie la vârsta de 18 ani, consecința fiind că un tânăr bolnav incurabil trebuie să treacă printr-un nou proces de evaluare, cu tot ceea ce presupune acesta (acte medicale, evaluări psihologice, anchete sociale etc.) doar pentru că a împlinit 18 ani.

În privința celorlalte afecțiuni grave, ireversibile, dar pentru care nu se recomandă paliative (boli rare, afecțiuni genetice, paralizii cerebrale etc.), în prezent legea prevede necesitatea obținerii a două certificate de încadrare în grad grav, pentru ca al treilea să fie valabil până la vârsta de 18 ani.

Pentru corectarea acestei situații, considerăm necesară existența unei singure Comisii de încadrare în grad de dizabilitate, prin comasarea atribuțiilor celor două Comisii existente în prezent. Precizăm că Serviciile de evaluare vor rămâne separate, pentru copii și pentru adulți, întrucât competențele medicale și psihologice necesare evaluării complexe sunt diferite. Consecința existenței unei singure Comisii de evaluare va fi posibilitatea acordării unui certificat de încadrare în grad de dizabilitate cu termen de valabilitate permanent și pentru copii, pe baza unor criterii biopsihosociale specifice, aprobate prin ordin comun al ministrului muncii și ministerului sănătății.

Atribuțiile Comisiei au fost clarificate în cuprinsul prezentului proiect; de asemenea, s-a considerat oportună scoaterea atribuției de soluționare a cererilor eliberare a atestatelor de asistent personal profesionist din sarcina Comisiei. De soluționarea cererilor se vor ocupa direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului (art.45, alin. (7)). Motivarea acestei schimbări este aceea că direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului se ocupă de pregătirea profesională, angajarea, precum și controlul activității asistenților personali profesioniști.

Comisia superioară de evaluare a persoanelor cu dizabilități va avea printre atribuții și verificarea actelor emise de Comisiile județene de evaluare, solicitarea de verificare către Comisia superioară fiind considerată procedură prealabilă, în sensul legii contenciosului administrativ.

G. Capitolul VII - Parteneriate

În vederea respectării principiului "Nimic pentru noi, fără noi" și pentru a asigura o mai bună comunicare între autorități, organizații neguvernamentale și beneficiarii sistemului de protecție socială, am introdus obligativitatea participării persoanelor cu dizabilități, a reprezentanților legali ai copiilor cu dizabilități, precum și a asociațiilor neguvernamentale care reprezintă drepturile acestora în Comitetele de analiză a problemelor persoanelor cu dizabilități la nivelul județelor și sectoarelor municipiului București (art.93).

H. Capitolul VIII - Finanțarea sistemului de protecție a persoanelor cu handicap

Având în vedere că finanțarea măsurilor de protecție a drepturilor persoanelor cu dizabilități (indemnizații și servicii sociale) se face cu precădere de la bugetul de stat, am considerat necesară indicarea acestuia ca principală sursă de finanțare, cu precădere din

sumele care se fac venit la bugetul de stat, datorate și plătite de angajatori conform art 78 alin. (3).

De asemenea, am indicat drept surse de finanțare pentru servicii oferite persoanelor cu dizabilități fonduri externe rambursabile și nerambursabile.

Eliminarea contribuțiilor lunare de întreținere a persoanelor cu handicap care beneficiază de servicii sociale în centre din cadrul **art. 94 alin.(1) lit d)** se justifică prin aceea că, în acord cu Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități, precum și cu prevederile prezentei legi, este necesară încurajarea participării persoanelor cu dizabilități la viața în comunitate, precum și ocuparea în muncă a acestora; ori, nu se poate vorbi despre încurajarea muncii în condițiile în care aceste persoane datorează veniturile obținute din salariu cu titlu de contribuție de întreținere în centrele rezidențiale. Gradul de ocupare în muncă al persoanelor cu dizabilități fiind extrem de redus, este absolut necesară sprijinirea acelor care pot și vor să muncească, prin renunțarea la contribuția lunară de întreținere.

S-a considerat oportună abrogarea **art. 98** pentru că instituie un tratament discriminatoriu pentru anumite organizații neguvernamentale și în condițiile în care articolul menționat a fost deja atacat la Curtea Constituțională de către Avocatul Poporului. Apreciem că activitatea acelor organizații nu va fi afectată, întrucât sunt de interes public, recunoscute ca atare prin hotărâri ale Guvernului.

I. Capitolul IX - Răspundere juridică

Pentru a asigura finalitatea legii, obligațiile instituite conform legii trebuie să fie sancționate. În acest scop au fost actualizate contravențiile și sancțiunile aferente, prevăzute la art. 100 alin. (1).

La art. 100¹ au fost majorate contravențiile de la 500 de lei la 2.000 de lei nivelul minim și de la 2.000 de lei la 10.000 de lei nivelul maxim în cazul nerespectării de către direcțiile generale de asistență socială și protecția copiilor județene, respectiv ale sectoarelor municipiului București a prevederilor art. 23 alin. (3), art. 88, art. 90³ alin (2) și (7); nerespectarea de către comisia de evaluare a prevederilor art. 89 alin (1) și (4); nerespectarea de către primăriile în a căror rază teritorială își are domiciliul sau reședința persoana cu dizabilitate gravă a prevederilor art. 37 alin. (3), (4), (5) și (6), art. 39 alin. (1) și (2), art. 40 alin. (1), art. 44; nerespectarea de către serviciile publice de asistență socială a prevederilor art. 40 alin. (2); nerespectarea de către consiliile județene, după caz, consiliile locale ale sectoarelor municipiului București a prevederilor art. 80 alin (4). Considerăm că majorarea contravențiilor în cazul nerespectării Legii 448 de către instituțiile publice trebuie actualizate, cu scopul de a responsabiliza aceste instituții în implicarea lor în viața persoanelor cu dizabilități.

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ

Noua formă a legii are impact asupra a 856.069 persoane cu dizabilități, la care se adaugă familiile acestora și reprezentanții lor legali.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

Sistemul de protecție socială trebuie să răspundă nevoilor persoanelor cu dizabilități și familiilor acestora de a avea un standard adecvat de viață astfel încât traiul zilnic (hrană, sănătate, servicii de locuire etc.) să amelioreze procesul de includere a persoanelor cu dizabilități în societate.

Persoanele cu diferite deficiențe din România sunt nevoite să depună eforturi financiare uriașe pentru a avea o șansă la o viață decentă. În condițiile actuale în care prețurile alimentelor de bază au crescut, standardul de viață a scăzut îngrijorător, creând premisele unor situații de vulnerabilitate pentru persoanele cu dizabilități care se confruntă cu inechitate socială și eșec în includerea deplină a indivizilor în societate.

În prezent valoarea indicatorului social de referință (ISR) în funcție de care se calculează prestațiile sociale primite este de 500 de lei, sumă nemodificată de 13 ani (din 2008, conform Legii nr. 76/2002, art. 33¹). Legea nr.225/2021 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.735 din 27 iulie 2021) modifică prevederile Legii nr.76/2002, în sensul în care valoarea indicatorului social de referință se actualizează, din oficiu, în fiecare an, la data de 1 martie, cu rata medie anuală a inflației din anul precedent, indicator definitiv, comunicat de Institutul Național de Statistică. Prin urmare, actualizarea ISR se va realiza începând cu 1 martie 2022.

Inițiativa legislativă își propune să remedieze o situație injustă prin majorarea beneficiilor sociale atât pentru adulți, persoane cu dizabilități, cât și pentru părintele, tutorele sau persoana care se ocupă de creșterea și îngrijirea copilului cu dizabilități, astfel:

Persoane cu dizabilități	Grad de handicap		
	Grav	Accentuat	Mediu
Adulți	291.994	393.494	72.119
Copii	43.838	10.218	18.576

Modificări cu impact financiar (exprimat în lei)		2022	2023	2024	2025	2026
		Art 58 alin.(4)	Adulți Grav	525.589.200	525.589.200	525.589.200
	Adulți Accentuat	519.412.080	519.412.080	519.412.080	519.412.080	519.412.080

	Adulți Mediu	216.357.000	216.357.000	519.412.080	519.412.080	519.412.080
	Total	1.261.358,280	1.261.358.280	1.261.358.280	1.261.358.280	1.261.358.280
Art.58 alin.(5)	Copii- Grav	105.211.200	105.211.200	105.211.200	105.211.200	105.211.200
	Copii- Accentual	24.523.200	24.523.200	24.523.200	24.523.200	24.523.200
	Copii- Mediu	42.353.200	42.353.200	42.353.200	42.353.200	42.353.200
	Total impact copii	172.087.680	172.087.680	172.087.680	172.087.680	172.087.680
Total impact (adulți și copii)		1.433.445.960	1.433.445.960	1.433.445.960	1.433.445.960	1.433.445.960

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

- acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții:

În termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, se vor modifica în mod corespunzător:

a) Hotărârea Guvernului nr.268/2007 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr.448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 233 din 4 aprilie 2007, cu modificările și completările ulterioare;

b) Ordinul ministrului transporturilor nr. 1463/2018 privind aprobarea Normelor metodologice pentru aplicarea de către Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere - S.A. a tarifului de utilizare și a tarifului de trecere, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.881 din 18 octombrie 2018.

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ.

Organizațiile și specialiștii consultați, esența recomandărilor primite.

1. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

În intervalul iulie 2021 - decembrie 2021 am purtat discuții aprofundate, aplicate cu persoane din următoarele domenii:

1. persoane cu dizabilități;
2. ONGuri relevante în domeniul protecției drepturilor persoanelor cu dizabilități;

3. ONGuri, furnizori de servicii sociale, acreditați în condițiile legii, care administrează locuințe protejate sau alte forme de servicii sociale reglementate conform legii;
4. asociații de părinți ai copiilor cu dizabilități;
5. reprezentanți ai tinerilor instituționalizați;
6. medici psihiatri.

Consultările au constat în sesiuni de lucru aplicat pe textul inițiativei. Opiniile majoritare ale persoanelor consultate, în rezumat, au fost:

1. Actuala formă a Legii 448 are la bază o concepție greșită asupra rolului persoanelor cu dizabilități în societate, accentul căzând pe izolarea acestor persoane de comunitate.
2. Scopul Legii 448, adaptat Convenției ONU privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, trebuie să fie încurajarea persoanelor cu dizabilități să conviețuiască împreună cu societatea, nu izolați de ea.
3. Necesitatea creșterii cuantumului prestațiilor sociale.
4. Încurajarea încadrării în muncă a persoanelor cu dizabilități și prin eliminarea contribuției lunare de întreținere a celor care beneficiază de servicii sociale în centre.
5. Soluția pentru această conviețuire o reprezintă serviciile sociale în comunitate, un capitol la care România este restantă de foarte mult timp;
6. Legea ar trebui să reglementeze expres posibilitatea de a acorda certificat de încadrare în grad de dizabilitate permanent pentru persoanele (aduți sau copii) suferind boli incurabile sau pentru acei copii pentru care medicul confirmă situația ireversibilității bolii de care suferă.
7. Crearea cadrului legal pentru întărirea rolului de monitorizare și control a activităților în domeniul dizabilității al ONG-urilor ca organisme independente.
8. Pentru integrarea în societate a persoanelor cu dizabilități este esențială accesibilizarea spațiului. Astăzi există foarte multe clădiri publice neaccesibilizate, deși legea prevede această obligație pentru autorități.
9. Lipsa implicării autorităților în creșterea gradului de încadrare în muncă a persoanelor cu dizabilități. Există instituții publice care nu au nici măcar o persoană cu dizabilități angajată și foarte multe care nu ating pragul de 4%.

2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ

Consultarea a fost deschisă reprezentanților instituțiilor și organizațiilor cu preocupări în domeniu, respectiv celor care și-au exprimat intenția de a sprijini elaborarea acestei propuneri legislative.

3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr.521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative

A fost solicitat punctul de vedere al Uniunii Naționale a Consiliilor Județene din România (U.N.C.J.R.), Asociației Municipiilor din România (A.M.R.), Asociației Orașelor din România (A.O.R.) și al Asociației Comunelor din România (ACoR).

4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente

Nu este cazul.

5. Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării
- c) Consiliul Economic și Social
- d) Consiliul Concurenței
- e) Curtea de Conturi

Propunerea legislativă necesită avizul Consiliului Legislativ și avizul Consiliului Economic și Social.

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

Secțiunea a 8-a

Măsuri de implementare

1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente

Punerea în aplicare a prezentei propuneri legislative se va realiza de către instituțiile existente, fără a fi necesară înființarea de noi organisme.

Atribuțiile privind încadrarea în grad și tip de dizabilitate, precum și perioada de valabilitate a certificatului de încadrare, sunt împărțite în prezent între comisia de protecție a copilului, respectiv comisia de evaluare pentru adulți.

Prin prezenta propunere legislativă se prevede existența unei singure Comisii de încadrare în grad de dizabilitate, prin comasarea atribuțiilor celor două Comisii existente în prezent.

Totodată, se prevede scoaterea atribuției de soluționare a cererilor de eliberare a atestatelor de asistent personal profesionist din sarcina Comisiei, urmând ca aceasta să fie exercitată la nivelul direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului.

Autoritățile responsabile ale administrației publice, prin direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București, au următoarele obligații noi:

- să înființeze până la data de 31.12.2022, să finanțeze și să actualizeze lunar, la nivelul fiecărui județ, respectiv sector al municipiului București, un Registru electronic de evidență a copiilor cu dizabilități, beneficiari ai serviciilor din sistemului de protecție a copilului cu dizabilități;
- să creeze un plan de urmărire a evoluției copilului cu dizabilități, beneficiar al serviciilor din sistemul de protecție a copilului cu dizabilități, începând cu împlinirea vârstei de 14 ani;
- să organizeze și să desfășoare cursuri de pregătire pentru copilul cu dizabilități, beneficiar al serviciilor din sistemul de protecție a copilului cu dizabilități, începând cu vârsta de 14 ani și până la împlinirea de către acesta a vârstei de 18 ani sau până la finalizarea studiilor, cu o frecvență de cel puțin un curs de pregătire anual;
- în vederea organizării și desfășurării cursurilor de pregătire, să structureze informațiile furnizate prin intermediul cursurilor pentru a atinge următoarele domenii: oportunități de educație, de integrare în societate, de angajare și carieră.

Ministerul Educației în colaborare cu alte autorități publice cu atribuții în domeniu au obligația să adapteze clădirile unităților și instituțiilor de învățământ și căile de acces pentru nevoile persoanelor cu dizabilități, conform *Normativului privind adaptarea clădirilor civile și spațiului urban la nevoile individuale ale persoanelor cu handicap, indicativ NP 051*.

Ministerul Educației în colaborare cu Direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București, vor stabili necesarul de profesori de sprijin și itineranți și vor organiza concursuri pentru ocuparea posturilor.

La împlinirea vârstei de 18 ani, sau la finalizarea studiilor, direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București efectuează evaluarea și orientarea profesională a persoanei cu dizabilități, în colaborare cu Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă.

Autoritățile publice, prin Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, vor înființa în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi și vor actualiza lunar la nivelul fiecărui județ, respectiv sector al municipiului București, un registru electronic de facilitare a angajării persoanelor cu dizabilități, aflate în căutarea unui loc de muncă.

Autoritățile administrației publice județene au obligația de a organiza, administra și finanța în fiecare județ din bugetul propriu sau în parteneriat cu autoritățile publice locale sau cu furnizorii de servicii sociale acreditați, conform legii, minimum o echipă mobilă de intervenție, minim un centru de zi de pentru adulți, un centru de zi pentru copii, un centru respiro pentru adulți, un centru respiro pentru copii, iar la fiecare o mie de persoane cu dizabilități din județ, autoritățile vor crea câte o nouă echipă mobilă, un nou centru de zi și centru respiro pentru adulți, respectiv pentru copii.

Față de cele prezentate, a fost elaborată *propunerea legislativă privind modificarea și completarea Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, precum și a altor acte normative*, atașată, pe care o supunem Parlamentului spre adoptare.

Inițiatori:

Anca Dana Dragu, Senator USR

Oana-Silvia Țoiu, Deputat USR

Cosmin-Marian Poteraș, Senator ~~USR~~

Cosmin-Cristian Viașu, Senator USR

Ștefan Pălărie, Senator USR

Cătălin-Daniel Fenechiu, Senator PNL

Lista susținătorilor

Propunerii legislative pentru modificarea și completarea Legii nr.448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, precum și a altor acte normative

Inițiatori: Anca Dragu, senator USR
Oana Țoiu, deputat USR
Cosmin Poteraș, senator USR
Ștefan Pălărie, senator USR
Cosmin Cristian Viașu, senator USR

Nr. crt.	Prenume și nume	Partid	Semnătură
1.	ION-DAN BOS, POPESCU	USR	
2.	NEGOI EUGEN REMUS	USR	
3.	BLAGA DANIEL	USR	
4.	POLITEANU MIHAI	USR	
5.	BĂLTA PETRU VIOREL	USR	
6.	MINICĂ SILVIA-MONICA	USR	
7.	MUREȘAN CLAUDIU	USR	
8.	Ghebo David Sorin	USR	
9.	LAZAR ION MARIAN	USR	
10.	LAZAR TEODOR	USR	
11.	RADU MIHAIL	USR	
12.	Diana Stoica	USR PLUS	
13.	APOSTOL AIN-GABRIEL	USR	
14.	SEBASTIAN CEIDNICE	USR	
15.	VLAD SERGIU COSMIN	USR	
16.	BARȚĂ AMBROZIE-IRINEU	USR	

17.	BORDEN CRISTIAN	USR
18.	HINDRUȚA GEORGINA	USR
19.	MIFTODE MARIUS, ANDREI	USR
20.	Oprineanu Marcel	USR
21.	ZUPCI ANDREI	USR
22.	SENER CRISTIAN GABRIEL	USA
23.	CRISTIAN GHITA	USR
24.	DIANA BUZOIANU	USR PSD
25.	Bălin Cristian-Paul	USR
26.	Job Alexandru Robert	USR
27.	Șomand Ungureanu	USR
28.	Dan Barna	USR
29.	NEAGU DENISA-ELENA	USR
30.	RIZEA CRISTINA-CAMELIA	USR
31.	Rodanu Bogdan	USR
32.	CRISTIAN BRIAN	USR
33.	Șmeu Oana-Clara	USR
34.	Mircescu Ion-Warol	USR
35.	MURARIU OANA	USR
36.	Simina Tulbur	USR
37.		
38.		

Lista susținătorilor

Propunerii legislative pentru modificarea și completarea Legii nr.448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, precum și a altor acte normative

Inițiatori: Anca Dragu, senator USR
Oana Țoiu, deputat USR
Cosmin Poteraș, senator USR
Ștefan Pălărie, senator USR
Cosmin Cristian Viașu, senator USR

Nr. crt.	Prenume și nume	Partid	Semnătură
1.	Viorel Badea	PNL	
2.	Pauline Hicoleta	PNL	
3.	TRAV NIȘTARE EUGEN	PNL	
4.	BICA DĂNUȚ	PNL	
5.	POTEȚĂ VĂȘHICĂ	P.N.L	
6.	BICA Iulian Mihail	PNL	
7.	SCANTEI LAURA IULIANA	PNL	
8.			
9.			✓
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			

Lista susținătorilor
Propunerii legislative pentru modificarea și completarea Legii nr.448/2006 privind
protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, precum și a altor acte
normative

Inițiatori: Anca Dragu, senator USR
Oana Țoiu, deputat USR
Cosmin Poteraș, senator USR
Ștefan Pălărie, senator USR
Cosmin Cristian Viașu, senator USR

Nr. crt.	Prenume și nume	Partid	Semnătură
1.	ȘTEFAN IULIAN LORINCZ	USR	
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			

Lista susținătorilor

Propunerii legislative pentru modificarea și completarea Legii nr.448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, precum și a altor acte normative

**Inițiatori: Anca Dragu, senator USR
Oana Țoiu, deputat USR
Cosmin Poteraș, senator USR
Ștefan Pălărie, senator USR
Cosmin Cristian Viașu, senator USR**

Nr. crt.	Prenume și nume	Partid	Semnătură
1.	SIMONA ELENA SPĂTARU	USR	
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			

Lista susținătorilor

Propunerii legislative pentru modificarea și completarea Legii nr.448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, precum și a altor acte normative

Inițiatori: Anca Dragu, senator USR
Oana Țoiu, deputat USR
Cosmin Poteraș, senator USR
Ștefan Pălărie, senator USR
Cosmin Cristian Viașu, senator USR

Nr. crt.	Prenume și nume	Partid	Semnătură
1.	Falcoi Nicu	USR	
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			

Lista susținătorilor

Propunerii legislative pentru modificarea și completarea Legii nr.448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, precum și a altor acte normative

Inițiatori: Anca Dragu, senator USR
Oana Țoiu, deputat USR
Cosmin Poteraș, senator USR
Ștefan Pălărie, senator USR
Cosmin Cristian Viașu, senator USR

Nr. crt.	Prenume și nume	Partid	Semnătură
1.	DRAGOS CĂTĂLIN TENIȚĂ	USR PLUS	
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			

CNEI

Lista susținătorilor
Propunerii legislative pentru modificarea și completarea Legii nr.448/2006 privind
protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, precum și a altor acte
normative

Inițiatori: **Anca Dragu, senator USR**
 Oana Țoiu, deputat USR
 Cosmin Poteraș, senator USR
 Ștefan Pălărie, senator USR
 Cosmin Cristian Viașu, senator USR

Nr. crt.	Prenume și nume	Partid	Semnătură
1.	Oana-Alexandra Cambera	USR	
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			

Lista susținătorilor

Propunerii legislative pentru modificarea și completarea Legii nr.448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, precum și a altor acte normative

**Inițiatori: Anca Dragu, senator USR
Oana Țoiu, deputat USR
Cosmin Poteraș, senator USR
Ștefan Pălărie, senator USR
Cosmin Cristian Viașu, senator USR**

Nr. crt.	Prenume și nume	Partid	Semnătură
1.	Oana-Alexandra Cambera	USR	
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			

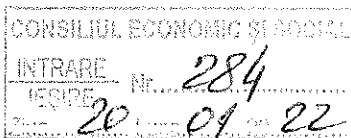

Lista susținătorilor

Propunerii legislative pentru modificarea și completarea Legii nr.448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, precum și a altor acte normative

**Inițiatori: Anca Drăgan, senator USR
Oana Toiu, deputat USR
Cosmin Poteraș, senator USR
Ștefan Pălărie, senator USR
Cosmin Cristian Vlașu, senator USR**

Nr. crt.	Prenume și nume	Partid	Semnătură
1.	<i>Muriceanu Lucian Gheorghe</i>	<i>PNL</i>	
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENAT

LEGE

pentru modificarea și completarea Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, precum și a altor acte normative

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art. I. Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1 din 3 ianuarie 2008, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Titlul legii se modifică și va avea următorul cuprins:

„Lege privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilități”

2. Articolul 1 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art.1.- Prezenta lege reglementează drepturile și obligațiile persoanelor cu dizabilități acordate în scopul integrării, reintegrării și incluziunii sociale a acestora, precum și obligațiile autorităților publice, persoanelor fizice și juridice pentru a asigura respectarea acestor drepturi.”

3. Partea introductivă a articolului 3 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art.3.- Protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilități au la bază următoarele principii:”

4. La articolul 3, după litera m) se introduce o nouă literă, lit. m¹), cu următorul cuprins:

„ m¹) finanțarea centrată pe nevoile beneficiarului în asigurarea serviciilor și prestațiilor sociale, indiferent de locul unde se află acesta;”

5. Articolul 5 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 5.- În înțelesul prezentei legi, termenii și expresiile folosite au următoarele semnificații:

1. acces neîngrădit al persoanei cu dizabilități - accesul fără limitări sau restricții la mediul fizic, informațional și comunicațional;
2. accesibilitate - ansamblul de măsuri și lucrări de adaptare a mediului fizic, precum și a mediului informațional și comunicațional conform nevoilor persoanelor cu dizabilități,

factor esențial de exercitare a drepturilor și de îndeplinire a obligațiilor persoanelor cu **dizabilități** în societate;

3. adaptare - procesul de transformare a mediului fizic și informațional, a produselor sau sistemelor, pentru a le face disponibile și persoanelor cu **dizabilități**;

4. adaptare rezonabilă la locul de muncă - totalitatea modificărilor făcute de angajator pentru a facilita exercitarea dreptului la muncă al persoanei cu **dizabilități**; presupune modificarea și/sau adaptarea programului de lucru în conformitate cu potențialul funcțional al persoanei cu **dizabilități**, achiziționarea de echipament asistiv, dispozitive și tehnologii asistive și alte măsuri asemenea;

5. angajare asistată - opțiunea de angajare care facilitează munca în locurile de muncă obișnuite de pe piața competitivă a muncii și care presupune oferirea de sprijin în căutarea locului de muncă și la locul de muncă, transport, tehnologii ajutătoare, instruire, specializare și adaptarea sarcinilor în conformitate cu potențialul persoanei cu **dizabilități**;

6. asistent personal al persoanei cu **dizabilitate** gravă - persoana care supraveghează, acordă asistență și îngrijire copilului sau adultului cu **dizabilitate** gravă, pe baza planului de abilitare-reabilitare, respectiv a planului individual de servicii al persoanei cu **dizabilități**;

7. asistent personal profesionist - persoana fizică atestată care asigură **la domiciliul adultului cu dizabilitate gravă sau accentuată ori la domiciliul său**, îngrijirea și protecția adultului cu **dizabilitate** gravă sau accentuată, aflat în condițiile prevăzute de lege;

8. asistență vie - include asistența animală, ca de exemplu, câinele-ghid;

9. atelier protejat - spațiul adaptat nevoilor persoanelor cu **dizabilități**, unde acestea desfășoară activități de formare, dezvoltare și perfecționare a abilităților; poate funcționa în locații din comunitate, în centre de zi, în **centre pentru viață independentă pentru persoane adulte cu dizabilități**, centre de abilitare și reabilitare pentru persoane adulte cu **dizabilități**, centre de îngrijire și asistență pentru persoane adulte cu **dizabilități** și în unități de învățământ speciale;

10. autoritățile administrației publice locale - consiliile locale, primarii,-consiliile județene și președinții consiliilor județene;

11. bugetul personal complementar - stabilește limitele cheltuielilor personale din cursul unei luni, în funcție de gradul de **dizabilitate**, pentru plata taxei de abonament radio/TV, a abonamentului telefonic cu impulsuri incluse și a taxei pentru abonamentul la curentul electric;

12. buget de subzistență - prestație socială acordată persoanei cu dizabilități care nu realizează venituri, care nu poate beneficia de pensie pentru limită de vârstă și de nici de pensie de invaliditate, și care este lipsită de capacitate de muncă;

13. căi și mijloace de acces - elementele prin care se asigură accesul în clădirile publice și care asigură posibilitatea deplasării persoanelor cu dizabilități în interiorul clădirii;

14. centrul de abilitare și reabilitare pentru persoane adulte cu dizabilități - serviciul social public sau privat care cuprinde un ansamblu de activități, cu preponderență de abilitare și reabilitare, realizate pentru a răspunde nevoilor individuale specifice ale persoanelor adulte cu dizabilități, în vederea dezvoltării potențialului personal, cu maximum 30 de beneficiari;

15. centrul de îngrijire și asistență pentru persoane adulte cu dizabilități - serviciul social public sau privat care cuprinde un ansamblu de activități realizate pentru a răspunde nevoilor individuale specifice ale persoanelor adulte cu dizabilități, în vederea menținerii/dezvoltării potențialului personal, cu maximum 30 de beneficiari;

16. centru de zi - serviciul social public sau privat destinat persoanelor cu dizabilități, copii sau adulți, deservit de personal specializat și construit în jurul nevoilor acestora, în funcție de vârstă și tipul dizabilității. Centrele de zi sunt destinate furnizării de terapii specifice, de recuperare sau ocupaționale, precum și activităților de socializare și pregătire pentru o viață independentă;

17. centrul pentru viață independentă pentru persoane adulte cu dizabilități - serviciul social public sau privat care cuprinde un ansamblu de activități, cu preponderență de dezvoltare a deprinderilor de viață independentă, realizate pentru a răspunde nevoilor individuale specifice ale persoanelor adulte cu dizabilități, în vederea dezvoltării potențialului personal și integrării în comunitate.

18. centrul respiro - serviciul social, public sau privat, destinat găzduirii temporare, în regim de urgență, a persoanelor cu dizabilități, copii sau adulți, în situațiile în care asistentul personal, asistentul personal profesionist sau persoanele care le îngrijesc sau asistă nu își pot îndeplini obligațiile contractuale/legale;

19. cerințe educative speciale - necesitățile educaționale suplimentare, complementare obiectivelor generale ale educației adaptate particularităților individuale și celor caracteristice unei anumite deficiențe sau tulburări sau dificultăți de învățare, precum și o asistență complexă de tip medical, social etc.;

20. clădiri de utilitate publică - clădirile aparținând instituțiilor publice și private care oferă populației diferite tipuri de servicii;

21. comisie de evaluare a persoanelor cu dizabilități - organul de specialitate fără personalitate juridică în subordinea consiliilor județene, respectiv a consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București, ale cărei atribuții principale sunt stabilite prin prezenta lege;

22. contractare - procedura de finanțare sau cofinanțare de către autoritățile administrației publice locale a serviciilor sociale publice realizate de furnizorii privați de servicii sociale, acreditați în condițiile legii;
23. dizabilitate - termenul generic pentru afectări sau deficiențe, limitări de activitate și restricții de participare, definite conform Clasificării internaționale a funcționării, dizabilității și sănătății, adoptată și aprobată de Organizația Mondială a Sănătății, și care relevă aspectul negativ al interacțiunii individ-context;
24. echipa mobilă - serviciul social prin care se acordă intervenții specializate la domiciliu, pe perioadă determinată și în baza evaluării și identificării nevoii individuale specifice, pentru persoane cu dizabilități care nu au acces facil la centre de zi și/sau nu se află în proximitatea unui centru de zi, în vederea dezvoltării potențialului personal și prevenirii instituționalizării.
25. echipament de mobilitate - parte a tehnologiei asistive, care constă în orice tip de dispozitiv, manual sau electric, care facilitează deplasarea
26. egalizarea șanselor - procesul prin care diferitele structuri sociale și de mediu, infrastructura, serviciile, activitățile informative sau documentare devin disponibile și persoanelor cu **dizabilități**;
27. incluziune socială - setul de măsuri și acțiuni multidimensionale din domeniile protecției sociale, ocupării forței de muncă, locuirii, educației, sănătății, informării și comunicării, mobilității, securității, justiției și culturii, destinate combaterii excluziunii sociale;
28. indemnizație lunară - prestația socială lunară reprezentând sume de bani acordate persoanelor cu **dizabilități** de natură să faciliteze egalizarea de șanse, asigurarea unei vieți autonome și favorizarea incluziunii lor sociale;
29. integrare socială - procesul de interacțiune dintre individ sau grup și mediul social, prin intermediul căruia se realizează un echilibru funcțional al părților;
30. însoțitor - persoana care acompaniază persoana cu **dizabilități** și care beneficiază de drepturi în condițiile prevăzute de lege;
31. loc de muncă protejat - spațiul aferent activității persoanei cu **dizabilități**, adaptat nevoilor acesteia, care include cel puțin locul de muncă, echipamentul, toaleta și căile de acces;
32. locuință protejată - serviciul social public sau privat care asigură găzduire și realizează activități corespunzătoare nevoilor individuale specifice ale persoanelor cu **dizabilități**, copii sau adulți, cu scopul de a încuraja autonomia personală și incluziunea socială;
33. manager de caz - membrul echipei pluridisciplinare care elaborează planul individual de servicii al persoanei cu **dizabilități**, și coordonează, monitorizează și

evaluează îndeplinirea planului individual de servicii, precum și măsurile luate în legătură cu **persoana cu dizabilități**;

34. măsuri de protecție - măsuri stabilite de comisia de evaluare complexă a persoanelor **cu dizabilități**, de tip: asistent personal, asistent personal profesionist, servicii sociale la domiciliu, **echipe mobile sau locuințe protejate**, centre de zi, **centre respiro**, centre **pentru viață independentă pentru persoane adulte cu dizabilități**, centre de abilitare și reabilitare pentru persoane adulte cu dizabilități, centre de îngrijire și asistență pentru persoane adulte cu dizabilități;

35. plan individual de servicii - documentul care fixează obiective pe termen scurt, mediu și lung, **elaborat de managerul de caz**, precizând modalitățile de intervenție și sprijin pentru **persoanele cu dizabilități**, prin care se realizează activitățile și serviciile precizate în programul individual de reabilitare și integrare socială;

36. program individual de reabilitare și integrare socială - documentul elaborat de **serviciile de evaluare complexă a persoanelor cu dizabilități**, în care sunt precizate activitățile și serviciile de care **persoana cu dizabilități** are nevoie în procesul de integrare socială;

37. reprezentant legal - părintele sau persoana desemnată, potrivit legii, să exercite drepturile și să îndeplinească obligațiile față de persoana cu **dizabilități**;

38. șanse egale - rezultatul procesului de egalizare a șanselor, prin care diferitele structuri ale societății și mediului sunt accesibile tuturor, inclusiv persoanelor **dizabilități**;

39. tehnologie asistivă și de acces - tehnologia care asigură accesul cu șanse egale al persoanelor cu **dizabilități** la mediul fizic, informațional și comunicațional;

40. unitate protejată autorizată - entitatea de drept public sau privat, cu gestiune proprie, în cadrul căreia sunt angajate minimum 3 persoane cu **dizabilități**, care reprezintă cel puțin 30% din numărul total al angajaților, iar timpul de lucru cumulativ al acestora reprezintă cel puțin 50% din totalul timpului de lucru al tuturor angajaților, precum și orice formă de organizare, potrivit legii, aleasă pentru desfășurarea unei activități economice de către o persoană fizică deținătoare a unui certificat de încadrare în grad de **dizabilitate**;

6. Articolul 6 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 6.- Persoanele cu **dizabilități** beneficiază de drepturi la:

- a) ocrotirea sănătății - prevenire, tratament și recuperare;
- b) educație și formare profesională;
- c) ocuparea și adaptarea locului de muncă, orientare și reconversie profesională;
- d) asistență socială, respectiv servicii sociale și prestații sociale;
- e) locuință, amenajarea mediului de viață personal ambiant, transport, acces la mediul fizic, informațional și comunicațional;
- f) petrecerea timpului liber, acces la cultură, sport, turism;
- g) asistență juridică;

- h) facilități fiscale;
- i) evaluare și reevaluare prin examinarea la domiciliu a persoanelor nedepasabile de către **serviciul de evaluare complexă** și membrii comisiei de evaluare, la un interval de 2 ani și ori de câte ori este necesar.”

7. La articolul 7, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Promovarea și respectarea drepturilor persoanelor cu **dizabilități** revin, în principal, autorităților administrației publice locale și, în subsidiar, respectiv complementar, autorităților administrației publice centrale, societății civile și familiei sau reprezentantului legal al persoanei cu **dizabilități**.”

8. La articolul 9, alineatele (1) și (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Pentru protecția sănătății fizice și mentale a persoanelor cu **dizabilități**, autoritățile publice au obligația să ia următoarele măsuri specifice:

- a) să includă nevoile persoanelor cu **dizabilități** și ale familiilor acestora în toate politicile, strategiile și programele de dezvoltare regională, județeană sau locală, precum și în programele guvernamentale de ocrotire a sănătății;
- b) să creeze condiții de disponibilitate, respectiv de transport, infrastructură, rețele de comunicare, a serviciilor medicale și sociomedicale;
- c) să înființeze și să susțină centre de reabilitare specializate pe tipuri de ~~handicap~~ **dizabilitate**;
- d) să asigure **accesul la tehnologii asistive, precum și accesibilizarea mediului**;
- e) să dezvolte programe de prevenire a apariției și **agravării dizabilității**;
- f) să sprijine accesul la tratamentul balnear și de recuperare;
- g) să includă și să recunoască sportul ca mijloc de recuperare, dezvoltând programe specifice.

(2) Persoanele cu **dizabilități**, familiile acestora sau reprezentanții lor legali au dreptul la toate informațiile referitoare la diagnosticul medical și de recuperare/reabilitare, la serviciile și programele disponibile, în toate stadiile acestora.”

9. Articolul 10 se modifică și va avea următorul cuprins:

„**Art. 10.** - (1) Persoanele cu **dizabilități** beneficiază de asistență medicală gratuită, inclusiv de medicamente gratuite, atât pentru tratamentul ambulatoriu, cât și pe timpul spitalizării, în cadrul sistemului de asigurări sociale de sănătate.

(2) Persoanele care solicită încadrarea în grad de **dizabilitate** beneficiază de gratuitate pentru obținerea documentelor medicale și pentru evaluările medicale și psihologice solicitate în vederea întocmirii dosarului de evaluare complexă.

(3) **Fondurile necesare aplicării prevederilor alin. (1) și (2) se asigură din bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate, în baza contractului-cadru care reglementează condițiile acordării asistenței medicale, a medicamentelor și a dispozitivelor medicale, tehnologiilor și dispozitivelor asistive în cadrul sistemului de asigurări sociale de sănătate, aprobat în condițiile legii.**”

10. La articolul 11, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) În vederea asigurării asistenței de recuperare/reabilitare, persoanele cu **dizabilități** au dreptul la:

- a) dispozitive medicale gratuite în ambulatoriu, conform listei și în condițiile prevăzute în Contractul-cadru privind condițiile acordării asistenței medicale în cadrul sistemului asigurărilor sociale de sănătate și a normelor sale de aplicare;
- b) servicii gratuite de cazare și masă și pentru **persoana care însoțește copilul cu dizabilități, precum și pentru** însoțitorul adultului cu **dizabilitate** gravă sau accentuată în unitățile sanitare cu paturi, sanatorii și stațiuni balneare, la recomandarea medicului de familie ori a medicului specialist, asigurate de la Fondul național unic de asigurări sociale de sănătate, conform Contractului-cadru privind condițiile acordării asistenței medicale în cadrul sistemului de asigurări sociale de sănătate;
- c) un bilet gratuit de tratament balnear, în cursul unui an, pe baza programului individual de reabilitare și integrare socială și a recomandării medicului de familie sau a medicului specialist.”

11. La articolul 16, alineatul (5) se abrogă.

12. La articolul 18, alineatele (1) și (3) se modifică și vor avea următorul cuprins:

(1) În cadrul procesului de învățământ, indiferent de nivelul acestuia, persoanele cu **dizabilități** au dreptul la:

- a) servicii educaționale de sprijin;
- b) dotarea cu echipament tehnic adaptat cerințelor educaționale ale persoanei cu **dizabilități**, inclusiv aplicații informatice sau dispozitive pentru transformarea textului scris/vorbit în forme alternative de comunicare vizuală, auditivă, augmentativă, după caz.
- c) adaptarea **clădirilor, căilor de acces și mobilierului** din sălile de curs;
- d) manuale școlare și cursuri în format accesibil pentru elevii și studenții cu deficiențe de vedere;
- e) utilizarea echipamentelor și softurilor asistive în susținerea examenelor de orice tip și nivel.

.....
(3) Sumele aferente dreptului prevăzut la alin. (1) se asigură de la bugetul de stat prin bugetul Ministerului Educației, iar sumele aferente dreptului prevăzut la alin. (2) se asigură de la bugetul de stat prin bugetul Ministerului Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse.”

13. Articolul 19 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 19.- În vederea asigurării accesului persoanelor cu **dizabilități** în unitățile de învățământ și în vederea integrării, respectiv reintegrării lor în societate, Ministerul

Educației în colaborare cu alte autorități publice cu atribuții în domeniu au următoarele obligații:

- a) să promoveze, să **asigure și să garanteze** accesul la educație și la formare profesională a persoanelor cu **dizabilități**;
- b) să asigure școlarizarea la domiciliu a persoanelor cu **dizabilități** nedeplasabile pe durata perioadei de școlarizare obligatorie, precum și pregătirea școlară, indiferent de locul în care persoana cu **dizabilități** se află, **la domiciliu sau în unități sanitare**, inclusiv prin cadre didactice de sprijin sau itinerante;
- c) să asigure accesul la formele de educație permanentă, adaptându-le nevoilor educaționale ale persoanelor cu **dizabilități**, **inclusiv prin asigurarea numărului necesar de cadre didactice de sprijin sau itinerante și adaptarea curriculumului școlar**;
- d) să **inițieze și să sprijine** cooperarea dintre unitățile de învățământ special sau de masă cu familia și comunitatea, în vederea asigurării unei oferte educaționale care răspunde nevoilor individuale ale persoanelor cu **dizabilități**;
- e) să **pregătească anual** cadrele didactice în vederea adaptării practicilor educaționale pentru elevii cu **dizabilități** din grupe sau clase de învățământ de masă, **inclusiv prin colaborare cu furnizorii de formare profesională acreditați**;
- f) să asigure **condițiile necesare** practicării unui sport de către orice persoană cu **dizabilități**, precum și pregătirea cadrelor didactice în vederea însușirii de către acestea a unor noțiuni medicale și tehnice specifice;
- g) să asigure servicii educaționale de sprijin pentru persoanele cu **dizabilități** și familiile acestora, prin specialiști în domeniul psihopedagogiei speciale;
- h) să adapteze clădirile unităților și instituțiilor de învățământ și căile de acces pentru **nevoile persoanelor cu dizabilități**, conform *Normativului privind adaptarea clădirilor civile și spațiului urban la nevoile individuale ale persoanelor cu handicap, indicativ NP 051*".

14. Art. 21. alin. (1) se modifică, se completează și va avea următorul cuprins:

(2) În vederea asigurării accesului persoanelor cu **dizabilități** la cultură, sport și turism, autoritățile administrației publice au obligația să ia următoarele măsuri specifice:

- a) să sprijine participarea persoanelor cu **dizabilități** și a familiilor acestora la manifestări culturale, sportive și turistice;
- b) să organizeze, în colaborare sau parteneriat cu persoane juridice, publice ori private, manifestări și activități culturale, sportive, de petrecere a timpului liber;

c) să asigure condiții pentru practicarea sportului de către persoanele cu **dizabilități, inclusiv prin înființarea de cluburi sportive pentru persoane cu dizabilități, în parteneriat cu Comitetul Național Paralimpic;**

d) să sprijine activitatea organizațiilor sportive ale persoanelor cu **dizabilități;**

e) să sprijine participarea persoanelor cu **dizabilități la practicarea activităților sportive.**

15. La articolul 23, alineatele (1) și (3) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(1) Persoanele cu **dizabilități** beneficiază de gratuitate pe toate liniile la transportul urban cu mijloace de transport în comun de suprafață și cu metroul, **pe întreg teritoriul țării.**

.....

(3) Legitimația pentru transportul urban cu mijloace de transport în comun de suprafață este valabilă pe întregul teritoriu al țării, fiind recunoscută de toate **companiile** de transport local, și este eliberată de direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București, costurile fiind suportate din bugetele județelor, respectiv ale sectoarelor municipiului București.”

16. La articolul 24, alineatele (2) și (4) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(2) Beneficiază de prevederile alin. (1) și următoarele persoane:

- a) însoțitorii persoanelor cu **dizabilitate gravă**, numai în prezența acestora;
- b) **persoana care însoțește copilul cu dizabilitate gravă**, numai în prezența acestuia.
- c) **asistenții personali ai persoanelor cu dizabilitate gravă.**

.....

(4) Beneficiază de prevederile alin. (3) și **persoana care însoțește copilul cu dizabilitate accentuată**, numai în prezența acestuia.”

17. Articolul 27 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 27. - (1) Persoanele adulte cu **dizabilitate gravă sau accentuată, reprezentanții legali ai acestora, precum și reprezentanții legali ai copiilor cu dizabilitate gravă sau accentuată**, pot beneficia de credit a cărui dobândă se suportă din bugetul de stat, prin transferuri de la bugetul **Autorității pentru Protecția Persoanelor cu Dizabilități** la bugetele direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București, în baza unui contract privind angajamentul de plată a dobânzii pentru achiziționarea unui autovehicul și pentru adaptarea unei locuințe conform nevoilor individuale de acces, cu condiția ca valoarea creditului să nu depășească 10.000 de euro, iar returnarea creditului să nu depășească 10 ani. În cazul achiziționării de autovehicule adaptate special pentru transportul persoanelor **care utilizează scaunul rulant**, valoarea creditului nu poate depăși 20.000 de euro, perioada de rambursare fiind de 15 ani.

(2) **Persoanele adulte cu dizabilitate gravă sau accentuată, reprezentanții legali ai acestora, precum și reprezentanții legali ai copiilor cu dizabilitate gravă sau accentuată, pot beneficia de credit a cărui dobândă se suportă din bugetul de stat, prin transferuri de la bugetul Autorității pentru Protecția Persoanelor cu Dizabilități la bugetele direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București, în baza unui contract privind angajamentul de plată a dobânzii și pentru echipamente de mobilitate sau tehnologii asistive și de acces, cu condiția ca valoarea creditului să nu depășească 10.000 de euro, iar returnarea creditului să nu depășească 10 ani.**

(3) **Persoanele care au contractat un credit în condițiile prevăzute la alin. (1) și (2) și cărora, în urma reevaluării, li s-a schimbat încadrarea în gradul de dizabilitate gravă beneficiază în continuare de aceleași condiții de rambursare până la achitarea creditului.**

(4) **Persoanele adulte cu dizabilitate gravă sau accentuată, reprezentanții legali ai acestora, precum și reprezentanții legali ai copiilor cu dizabilitate gravă sau accentuată, pot beneficia de un nou credit, conform alin. (1) sau alin. (2), a cărui dobândă se suportă din bugetul de stat, prin transferuri de la bugetul Autorității pentru Protecția Persoanelor cu Dizabilități la bugetele direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București, cu condiția rambursării integrale a creditului inițial.**

(5) **Metodologia de preluare de către direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București a contractelor privind angajamentul de plată a dobânzii încheiate de Autoritatea pentru Protecția Persoanelor cu Dizabilități și de asigurare a transferurilor financiare se aprobă prin ordin al președintelui Autorității pentru Protecția Persoanelor cu Dizabilități.”**

18. Articolul 28 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art.28. - (1) **Persoanele cu dizabilități, precum și însoțitorii sau, după caz, asistenții personali ai acestora, deținători de autoturisme sunt exceptate de la plata tarifului de utilizare a rețelelor de drumuri naționale, prevăzut în Ordonanța Guvernului nr. 15/2002 privind aplicarea tarifului de utilizare și a tarifului de trecere pe rețeaua de drumuri naționale din România, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 424/2002, cu modificările și completările ulterioare.**

(2) **Prevederile alin. (1) se aplică pentru un singur autoturism deținut de fiecare dintre persoanele îndreptățite potrivit prevederilor alin. (1).”**

19. Articolul 30 se modifică și și va avea următorul cuprins:

„Art. 30 - (1) **În vederea asigurării corelării serviciilor din sistemul de protecție a copilului cu dizabilități cu serviciile din sistemul de protecție a persoanelor adulte cu dizabilități, autoritățile responsabile ale administrației publice, prin direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București, au următoarele obligații:**

- a) să înființeze până la data de 31.12.2022, să finanțeze și să actualizeze lunar, la nivelul fiecărui județ, respectiv sector al municipiului București, un Registrul electronic de evidență a copiilor cu dizabilități, beneficiari ai serviciilor din sistemului de protecție a copilului cu dizabilități;
- b) să planifice și să asigure tranziția tânărului cu dizabilități din sistemul de protecție a copilului în sistemul de protecție a persoanei adulte cu dizabilități, în baza nevoilor individuale identificate ale acestuia;
- c) să creeze un plan de urmărire a evoluției copilului cu dizabilități, beneficiar al serviciilor din sistemul de protecție a copilului cu dizabilități, începând cu împlinirea vârstei de 14 ani;
- d) să instituie măsuri menite să asigure pregătirea tânărului pentru viața adultă și pentru viața independentă;
- e) să organizeze și să desfășoare cursuri de pregătire pentru copilul cu dizabilități, beneficiar al serviciilor din sistemul de protecție a copilului cu dizabilități, începând cu vârsta de 14 ani și până la împlinirea de către acesta a vârstei de 18 ani sau până la finalizarea studiilor, cu o frecvență de cel puțin un curs de pregătire anual;
- f) să desfășoare, în colaborare sau în parteneriat cu persoanele juridice, publice ori private, programe de pregătire pentru viața de adult;
- g) în vederea organizării și desfășurării cursurilor de pregătire prevăzute la lit. e), să structureze informațiile furnizate prin intermediul cursurilor pentru a atinge următoarele domenii: oportunități de educație, de integrare în societate, de angajare și carieră;
- h) să desfășoare activități de informare a tinerilor cu dizabilități în ceea ce privește oportunitățile de educație, angajare, acces la viața familială și viața socială, la diferite mijloace de petrecere a timpului liber;
- i) să evalueze, la cerere, elevii cu dizabilități și cu cerințe educaționale speciale.

(2) La împlinirea vârstei de 18 ani, sau la finalizarea studiilor, direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București efectuează evaluarea și orientarea profesională a persoanei cu dizabilități, în colaborare cu Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă.

(3) Direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București, împreună cu Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, colaborează în vederea înscrierii în Registrul electronic de facilitare a angajării persoanelor cu dizabilități aflate în căutarea unui loc de muncă prevăzut la art. 74 alin. (1) lit.e), cu acordul acestora.”

20. La articolul 31, alineatele (2)-(4) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(2) Cererea pentru acordarea dreptului la servicii sociale se înregistrează, **în format fizic sau electronic**, la autoritatea administrației publice locale **unde persoana cu dizabilități dorește să beneficieze de serviciile sociale.**

(3) Cererea și actele doveditoare se depun **sau se transmit** spre înregistrare de persoana cu **dizabilități**, familia sa, reprezentantul legal, asistentul personal, asistentul personal profesionist sau organizația neguvernamentală al cărei membru este persoana cu **dizabilități**.

(4) În vederea asigurării serviciilor sociale necesare persoanelor cu **dizabilități**, autoritățile publice au **următoarele obligații:**

- a) să creeze condiții de acces pentru toate tipurile de servicii corespunzătoare nevoilor individuale ale persoanelor cu **dizabilități**;
- b) să inițieze, să susțină și să dezvolte servicii sociale centrate pe persoana cu **dizabilități**, în colaborare sau în parteneriat cu persoane juridice, publice ori private;
- c) să asigure ponderea personalului de specialitate angajat în sistemul de protecție a persoanelor cu **dizabilități** în raport cu tipurile de servicii sociale: asistenți sociali, psihologi, instructori de ergoterapie, kinetoterapeuți, pedagogi de recuperare, logopezi, psihopedagogi, cadre didactice de sprijin, educatori specializați, medici psihiatri, medici dentiști, infirmieri;
- d) să implice în activitățile de îngrijire, reabilitare și integrare a persoanei cu **dizabilități** familia acesteia;
- e) să asigure instruirea **anuală** a personalului care își desfășoară activitatea în sistemul de protecție a persoanelor cu **dizabilități**, inclusiv a asistenților personali și a asistenților personali profesioniști. **Instruirea va avea în vedere problematica specifică a persoanei cu dizabilități și se va desfășura pe o durată minimă de 60 de ore, din care 20 de ore instruire medicală, pe an calendaristic, și va fi efectuată de specialiști în domeniu;**
- f) să dezvolte și să sprijine programe de colaborare între părinții sau **reprezentantul legal al copilului cu dizabilități, respectiv familia sau reprezentantul legal al adultului cu dizabilități** și specialiști în domeniul **dizabilității**, în colaborare sau în parteneriat cu persoanele juridice, publice ori private, **cu o frecvență de cel puțin de două ori într-un an calendaristic;**
- g) să înființeze și să susțină sistemul bazat pe managementul de caz în protecția persoanei cu **dizabilități**;
- h) să încurajeze și să susțină activitățile de voluntariat;
- i) să asigure asistență și îngrijire sociomedicală la domiciliul persoanei cu dizabilități;
- j) să întocmească și să actualizeze periodic, prin grija direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București, în colaborare cu furnizorii de servicii sociale acreditați

conform legii, Registrul electronic al persoanelor cu dizabilități care beneficiază de servicii sociale în sistem public sau privat.”

21. La articolul 32, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Persoanele cu dizabilități beneficiază de servicii sociale acordate, după caz:

- a) la domiciliu;
- b) în comunitate;
- c) în locuințe protejate, centre de zi, centre respiro, centre pentru viață independentă pentru persoane adulte cu dizabilități, centre de abilitare și reabilitare pentru persoane adulte cu dizabilități și în centrul de îngrijire și asistență pentru persoane adulte cu dizabilități publice sau private.”

22. La articolul 33, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Autoritățile administrației publice județene au obligația de a organiza, administra și finanța din bugetul propriu, din fonduri provenite de la bugetul de stat sau din fonduri nerambursabile europene, precum și din fonduri provenite din parteneriate cu entități private, în condițiile legii, ori în parteneriat cu autoritățile administrației publice locale și/sau cu furnizori de servicii sociale de drept privat, acreditați, servicii sociale destinate persoanelor cu dizabilități, în condițiile legii.”

23. După articolul 33 se introduce un nou articol, art. 33¹, cu următorul cuprins:

„Art. 33¹. - (1) Autoritățile administrației publice județene au obligația de a organiza, administra și finanța din bugetul propriu, din fonduri provenite de la bugetul de stat sau din fonduri nerambursabile europene, precum și din fonduri provenite din parteneriate cu entități private, în condițiile legii, ori în parteneriat cu autoritățile administrației publice locale sau cu furnizori de servicii sociale de drept privat, acreditați, în condițiile legii, după cum urmează:

- a) cel puțin un centru respiro cu minimum 30 de locuri pentru adulți și un centru respiro cu minimum 30 de locuri pentru copii la nivel județean, indiferent de numărul de persoane încadrate în grad de dizabilitate;
- b) cel puțin un centru de zi cu minimum 30 de locuri pentru adulți și un centru de zi cu minimum 30 de locuri pentru copii la nivel județean, indiferent de numărul de persoane încadrate în grad de dizabilitate;
- c) cel puțin un serviciu de îngrijire la domiciliu sub formă de echipă mobilă la nivel județean.

(2) Dacă numărul persoanelor cu dizabilități înregistrate pe județ depășește 1000, autoritățile administrației publice județene au obligația de a organiza, administra și finanța prin resurse proprii sau în parteneriat cu autoritățile administrației publice locale și/sau cu

furnizori de servicii sociale de drept privat, acreditați, în condițiile legii, după cum urmează:

- a) un centru respiro cu minimum 30 de locuri pentru adulți și un centru respiro cu minimum 30 de locuri pentru copii la nivel județean, la fiecare 1000 persoane cu dizabilități;
- b) un centru de zi cu minimum 30 de locuri pentru adulți și un centru de zi cu minimum 30 de locuri pentru copii la nivel județean, la fiecare 1000 persoane cu dizabilități;
- c) un serviciu de îngrijire la domiciliu sub formă de echipă mobilă la nivel județean.”

24. La articolul 34, după alineatul (3) se introduce un nou alineat, alin. (4), cu următorul cuprins:

„(4) Monitorizarea și controlul privind respectarea standardelor minime de calitate pot fi efectuate și de către reprezentanții organizațiilor neguvernamentale care desfășoară programe de apărare a drepturilor persoanelor cu dizabilități și ai organizațiilor neguvernamentale care reprezintă persoanele cu dizabilități. În realizarea activităților de monitorizare și control, reprezentanții organizațiilor neguvernamentale au acces, anunțat sau inopinat, în spațiile care au legătură cu furnizarea de servicii sociale, precum și la date și informații legate de persoanele cu dizabilități beneficiare ale serviciului respectiv.”

25. Articolul 35 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 35. - (1) Persoana adultă cu dizabilitate gravă are dreptul la un asistent personal, în baza evaluării sociopsihomedicale sau la indemnizația lunară corespunzătoare, la solicitarea persoanei cu dizabilități, în baza certificatului de încadrare în grad de dizabilitate gravă.

(2) Toți copiii cu dizabilitate gravă au dreptul la un asistent personal sau la indemnizația lunară corespunzătoare, la simpla cerere a părintelui sau a reprezentantului legal al copilului cu dizabilități, în baza certificatului de încadrare în grad de dizabilitate gravă.”

26. La articolul 37, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

“(3) În situația în care angajatorul nu poate asigura un înlocuitor pe perioada absenței temporare a asistentului personal, persoanei cu dizabilitate gravă i se asigură găzduirea în familia extinsă, cu sprijinul zilnic al echipei mobile, și i se acordă indemnizația prevăzută la art. 43 alin. (1).”

27. La articolul 37, după alineatul (3) se introduc trei noi alineate, alin. (4)-(6), cu următorul cuprins:

„(4) În situația în care persoanei cu dizabilitate gravă nu i se poate asigura găzduirea în familia extinsă, cu sprijinul zilnic al echipei mobile, aceștia i se asigură găzduirea într-un

centru de tip respiro public sau privat.

(5) În situația în care angajatorul nu poate asigura găzduirea într-un centru respiro, persoanei cu dizabilitate gravă i se asigură găzduirea temporară în regim de urgență într-un centru pentru viață independentă pentru persoane adulte cu dizabilități, într-un centru de abilitare și reabilitare pentru persoane adulte cu dizabilități sau într-un centru de îngrijire și asistență pentru persoane adulte cu dizabilități, publice sau private.

(6) În cazul în care nu există posibilitatea găzduirii în regim de urgență, persoanei cu dizabilitate gravă i se acordă indemnizația prevăzută la art. 43 alin. (1).”

28. La articolul 38, litera b) se modifică și va avea următorul cuprins:

„b) să semneze un angajament, ca act adițional la contractul individual de muncă, prin care își asumă răspunderea, de a pune în aplicare integral planul de abilitare-reabilitare, respectiv planul individual de servicii al persoanei cu dizabilitate gravă, așa cum a fost aprobat de Comisia de evaluare;”

29. La articolul 39, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Primăria localității de domiciliu sau reședință a persoanei cu dizabilitate gravă încheie, cu asistentul personal, contractul individual de muncă al asistentului personal, în termen de maximum 30 de zile de la data înregistrării cererii.”

30. La articolul 40, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Autoritățile administrației publice locale au obligația să prevadă în bugetul local sumele necesare din care se suportă salarizarea, precum și celelalte drepturi cuvenite asistentului personal, potrivit legii. Sumele se asigură de la bugetul de stat, din sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată, în baza numărului de beneficiari comunicat de unitățile administrativ-teritoriale.”

31. Articolul 42 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 42. - (1) Părinții sau, după caz, reprezentanții legali ai copilului cu dizabilitate gravă, persoana sau familia care a primit în plasament un copil cu dizabilitate gravă, adulții cu dizabilitate gravă sau reprezentanții legali ai acestora au dreptul să opteze între asistent personal și indemnizația de însoțitor.

(2) Persoanele cu dizabilitate gravă care au și calitatea de pensionari de invaliditate încadrați în gradul I de invaliditate pot opta pentru indemnizația pentru însoțitor prevăzută de Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, sau pentru asistent personal. Dreptul de opțiune se menține și în cazul trecerii pensionarilor de

invaliditate la pensia pentru limită de vârstă.

(3) Invalizii de război care au și calitatea de persoane cu **dizabilitate** gravă și sunt pensionari de invaliditate gradul I beneficiază atât de dreptul prevăzut la alin. (2), cât și de dreptul prevăzut la art. 3 din Legea nr. 49/1999 privind pensiile I.O.V.R., cu modificările și completările ulterioare.

(4) Opțiunea se exprimă prin cerere adresată în scris, **transmisă prin orice mijloc de comunicare**, direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București.

(5) Direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București, comunică angajatorului, în termen de 5 zile, opțiunea exprimată în condițiile prevăzute la alin. (4).”

32. Articolul 43 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 43. - (1) Indemnizația lunară de **însoțitor** prevăzută la art. 42 alin.(1) este în quantum egal cu salariul net al asistentului personal gradat la 0, stabilit potrivit prevederilor legale care reglementează nivelul de salarizare a personalului plătit din fonduri publice.

(2) Plata indemnizației lunare de **însoțitor** se asigură de la bugetul de stat, prin **Ministerul Muncii și Protecției Sociale și de face de către agențiile pentru plăți și inspecție socială județene și a municipiului București.**

(3) Plata indemnizației lunare de **însoțitor** se face pe perioada valabilității certificatului de încadrare în grad de **dizabilitate**, emis de **comisia de evaluare a persoanelor cu dizabilități.**

(4) Nu pot beneficia de indemnizația lunară:

a) părinții sau reprezentanții legali ai copilului cu **dizabilitate** gravă pentru care s-a stabilit măsură de protecție specială, în condițiile legii, la un asistent maternal sau într-un serviciu de tip rezidențial;

b) adulții cu **dizabilitate** gravă sau reprezentanții lor legali, pe perioada în care adulții cu **dizabilitate** gravă se află în îngrijirea și protecția asistentului personal profesionist, sau sunt găzduiți în locuințe protejate sau în centre publice cu componentă rezidențială, cu excepția centrului de tip respiro, ori în alte tipuri de instituții rezidențiale publice cu caracter social, medico-social, în care se asigură întreținere completă din partea autorității administrației publice pe o perioadă mai mare de o lună;

c) persoanele cu **dizabilitate** gravă care sunt reținute, arestate sau condamnate definitiv la o pedeapsă privativă de libertate, pe perioada reținerii, arestării ori a detenției.”

33. Articolul 45 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 45. - (1) **Adultul cu dizabilitate gravă sau accentuată care dispune de spațiu de locuit, poate beneficia de îngrijirea și protecția unui asistent personal profesionist la domiciliul adultului cu dizabilitate gravă sau accentuată.**

(2) **Adultul cu dizabilitate gravă sau accentuată care nu dispune de spațiu de locuit, nu realizează venituri ori realizează venituri de până la nivelul salariului mediu pe economie poate fi integrat într-o locuință protejată sau poate beneficia de îngrijirea și protecția unui asistent personal profesionist, la domiciliul asistentului personal profesionist.**

(3) **Copilul cu dizabilități care beneficiază de îngrijirea și protecția unui asistent maternal, după împlinirea vârstei de 18 ani, poate beneficia în continuare de îngrijirea și protecția asistentului maternal, care devine asistent personal profesionist, prin efectul legii.**

(4) **Îngrijirea și protecția adulților cu dizabilitate gravă sau accentuată de către asistentul personal profesionist se fac pe baza deciziei comisiei de evaluare a persoanelor cu dizabilități județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București.**

(5) **Opinia adultului cu dizabilitate gravă sau accentuată se va lua în considerare la luarea deciziei referitoare la stabilirea asistentului personal profesionist.**

(6) **Contractul individual de muncă al asistentului personal profesionist se încheie de către direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București, sau de către furnizorii de servicii sociale privați, acreditați în condițiile legii.**

(7) **Eliberarea atestatului de asistent personal profesionist se face la cerere de către Direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București în termen de cel mult 30 de zile de la primirea acestora;**

(8) **Monitorizarea și controlul activității de îngrijire și protecție a adulților cu dizabilitate gravă și accentuată de către asistentul personal profesionist, precum și eliberarea atestatului de asistent personal profesionist, se fac de direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București.**

(9) **Asistentul maternal care îngrijește copilul cu dizabilitate gravă sau accentuată până la vârsta majoratului poate opta să devină asistent personal profesionist.”**

34. Articolul 46 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 46. - Pentru fiecare adult cu **dizabilități** aflat în îngrijirea și protecția asistentului personal profesionist **la domiciliul persoanei cu dizabilitate gravă sau accentuată sau la domiciliul asistentului personal profesionist** se acordă o alocație lunară de îngrijire reprezentând cheltuieli lunare de locuit, hrană și echipament, astfel:

- a) **de 1,5 ori valoarea indicatorului social de referință** prevăzută de Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare, pentru persoana adultă cu **dizabilitate** accentuată;
- b) **de două ori valoarea indicatorului social de referință** prevăzută de Legea nr.

76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, pentru persoana adultă cu dizabilitate gravă.”

35. La articolul 47, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Asistentul personal profesionist beneficiază și de alte drepturi, după cum urmează:

a) consiliere și sprijin din partea specialiștilor de la direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București, ori a furnizorilor de servicii sociale, în vederea îndeplinirii obligațiilor ce îi revin cu privire la îngrijirea și protecția persoanei adulte cu **dizabilitate gravă sau accentuată**;

b) decontarea cheltuielilor de transport interurban, cazare și masă, în cazul în care deplasarea se face în interesul adultului cu **dizabilitate gravă sau accentuată**, în condițiile stabilite pentru personalul din sectorul bugetar;

c) transport urban gratuit, în condițiile prevăzute la art. 23;

d) să asiste și să ofere sprijin persoanei cu dizabilități în vederea integrării sau reintegrării sociale a acesteia, în procesul de educare, formare profesională și angajare, participare la viața comunității, precum și în orice alte procese sau activități similare.”

36. La articolul 47, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Pe perioada **absenței temporare**, angajatorul are obligația de a asigura persoanei cu dizabilitate gravă sau accentuată **găzduirea în familia extinsă, cu sprijinul zilnic al echipei mobile.**”

37. La articolul 47, după alineatul (3) se introduc două noi alineate, alin. (4) și alin. (5), cu următorul cuprins:

„(4) **În situația în care persoanei cu dizabilitate gravă sau accentuată nu i se poate asigura găzduirea în familia extinsă, cu sprijinul zilnic al echipei mobile, acesteia i se asigură găzduirea într-un centru de tip respiro public sau privat.**

(5) În situația în care angajatorul nu poate asigura găzduirea într-un centru respiro, persoanei cu dizabilitate gravă sau accentuată i se asigură găzduirea temporară în regim de urgență într-un centru pentru viață independentă pentru persoane adulte cu dizabilități, într-un centru de abilitare și reabilitare pentru persoane adulte cu dizabilități sau într-un centru de îngrijire și asistență pentru persoane adulte cu dizabilități, public sau privat.”

38. Articolul 49 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 49. - Asistentul personal profesionist are următoarele obligații principale:

- a) să asiste și să asigure sprijin persoanei cu dizabilități în vederea integrării sau reintegrării sociale a acesteia;
- b) să colaboreze cu serviciul de evaluare complexă din cadrul direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București pentru identificarea nevoilor individuale și implementarea planului individual de servicii al adultului cu dizabilitate gravă sau accentuată;
- c) să participe anual la instruirea organizată de angajator;
- d) să semneze un angajament, ca act adițional la contractul individual de muncă, prin care își asumă răspunderea de a pune în aplicare integral planul individual de servicii al adultului cu dizabilitate gravă sau accentuată;
- e) să presteze pentru adultul cu dizabilitate gravă sau accentuată toate activitățile și serviciile prevăzute în contractul individual de muncă, în fișa postului și în planul individual de servicii;
- f) să întreprindă toate acțiunile necesare pentru reintegrarea socială a adultului cu dizabilități, în sensul încurajării acestuia de a se autoadministra la domiciliul persoanei cu dizabilități sau, după caz, în cadrul familiei asistentului personal profesionist;
- g) să păstreze legătura permanentă cu managerul de caz pentru a obține din partea acestuia recomandări privind planul de tratament și sprijin adaptat nevoilor specifice persoanei cu dizabilități;
- h) să trateze cu respect, bună-credință și înțelegere adultul cu dizabilitate gravă sau accentuată și să nu abuzeze fizic, psihic ori moral de starea acestuia;
- i) să comunice direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București, în termen de 48 de ore de la luarea la cunoștință, orice modificare survenită în starea dizabilitate gravă sau accentuată și alte situații de natură să modifice acordarea drepturilor prevăzute de lege.”

39. Articolul 51 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 51. - (1) Persoanele cu dizabilități au dreptul la servicii sociale la domiciliu, în comunitate sau în centrele prevăzute la art. 32 alin.(1) lit. c).

(2) Serviciile sociale la domiciliu se asigură prin intermediul echipelor mobile de intervenție

la domiciliu, al asistenților personali sau al asistenților personali profesioniști.

(3) Serviciile sociale în comunitate se asigură prin intermediul locuințelor protejate, centrelor de zi, centrelor respiro, centrelor pentru viață independentă pentru persoane adulte cu dizabilități.

(4) Pentru serviciile sociale prevăzute la alin.(3), persoana cu dizabilități poate beneficia de găzduire pe o perioadă mai mare de 24 ore.

(5) În situații extraordinare, persoanele cu dizabilități care nu pot beneficia de serviciile sociale prevăzute la alin. (2) și (3) pot fi admise, numai cu acordul persoanei cu dizabilități și numai după consiliere medicală, psihologică și juridică, într-un centru de abilitare și reabilitare pentru persoane adulte cu dizabilități sau într-un centru de îngrijire și asistență pentru persoane adulte cu dizabilități, pe o perioadă mai mare de 30 zile.

(6) Pentru situațiile extraordinare prevăzute la alin.(5), cererea de admitere în centrul de abilitare și reabilitare pentru persoane adulte cu dizabilități sau în centrul de îngrijire și asistență pentru persoane adulte cu dizabilități va fi însoțită de un istoric al măsurilor de prevenire a instituționalizării și de integrare a persoanei cu dizabilități în societate.

(7) Echipele mobile și centrele prevăzute la alin.(3) și (5) se înființează ca structuri, cu sau fără personalitate juridică, astfel:

a) în subordinea consiliilor județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București, în structura direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului;

b) în subordinea autorității administrației publice locale la nivel de municipiu, oraș sau comună, în structura serviciului public de asistență socială, cu excepția centrelor pentru viață independentă pentru persoane adulte cu dizabilități, centrelor de abilitare și reabilitare pentru persoane adulte cu dizabilități și centrelor de îngrijire și asistență pentru persoane adulte cu dizabilități;

(8) Capacitatea centrelor respiro, centrelor pentru viață independentă pentru persoane adulte cu dizabilități, centrelor de abilitare și reabilitare pentru persoane adulte cu dizabilități și centrelor de îngrijire și asistență pentru persoane adulte cu dizabilități publice și private nu poate fi mai mare de 30 de locuri.

(9) Echipele mobile de intervenție la domiciliu, locuințele protejate, centrele de zi, centrele respiro și centrele pentru viață independentă pentru persoane adulte cu dizabilități, centrele de abilitare și reabilitare pentru persoane adulte cu dizabilități și centrele de îngrijire și asistență pentru persoane adulte cu dizabilități, publice și private funcționează cu respectarea standardelor specifice de calitate.

(10) **Echipele mobile de intervenție la domiciliu, locuințele protejate, centrele de zi, centrele respiro, centrele pentru viață independentă pentru persoane adulte cu dizabilități, centrele de abilitare și reabilitare pentru persoane adulte cu dizabilități și centrele de îngrijire și asistență pentru persoane adulte cu dizabilități publice și private sunt coordonate metodologic de Autoritatea pentru Protecția Persoanelor cu Dizabilități.**

(11) **Finanțarea măsurilor de protecție de tip echipe mobile de intervenție la domiciliu, locuințele protejate, centre de zi, centre respiro, centre pentru viață independentă pentru persoane adulte cu dizabilități, centre de abilitare și reabilitare pentru persoane adulte cu dizabilități și centre de îngrijire și asistență pentru persoanele adulte cu dizabilități se asigură de la bugetul de stat, prin bugetul direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului sau al autorității administrației publice locale la nivel de municipiu, oraș sau comună, după caz, din sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată alocate cu această destinație, în proporție de 100% din necesarul stabilit anual de Ministerul Muncii și Protecției Sociale la elaborarea bugetului de stat, în baza standardelor de cost calculate pentru beneficiari/tipuri de servicii sociale.”**

40. Articolul 52 se modifică și va avea următorul cuprins:

„**Art. 52. - (1) Furnizorii de servicii sociale acreditați pot înființa, administra și finanța centre-pilot, pentru o durată de minimum 2 ani, în vederea desfășurării unui tip de activități cu caracter inovator în domeniul protecției persoanelor cu dizabilități, precum și echipe mobile, locuințe protejate, centre de zi, centre respiro, centru pentru viață independentă.**

(2) Înființarea echipelor mobile, locuințelor protejate, centrelor de zi, centrelor respiro și centrelor pentru viață independentă de către furnizorii de servicii sociale acreditați se face cu avizul Autorității pentru Protecția Persoanelor cu Dizabilități. Autoritatea pentru Protecția Persoanelor cu Dizabilități emite avizul în termen de maximum 45 zile de la depunerea cererii de solicitare a avizului.

(3) Evaluarea activităților cu caracter inovator se realizează de Autoritatea pentru Protecția Persoanelor cu Dizabilități.

(4) Evaluarea activității echipelor mobile, a activității din locuințele protejate, din centrele de zi, din centrele respiro și centrelor pentru viață independentă înființate de către furnizorii de servicii sociale acreditați se realizează periodic de către Autoritatea pentru Protecția Persoanelor cu Dizabilități.”

41. La articolul 53, alineatele (2) și (4) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„**(2) Persoanele cu dizabilități din centrele de zi, locuințele protejate, centrele pentru viață independentă pentru persoane adulte cu dizabilități, centrele de abilitare și reabilitare pentru persoane adulte cu dizabilități și centrele de îngrijire și asistență pentru persoane**

adulte cu dizabilități beneficiază de servicii medicale din cadrul pachetului de servicii medicale de bază care se suportă din bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate, conform Contractului-cadru privind condițiile acordării asistenței medicale în cadrul sistemului de asigurări sociale de sănătate.

.....

(4) Ministerul Educației alocă fonduri de la buget pentru finanțarea cheltuielilor aferente:

- a) activităților de educație desfășurate în centrele pentru persoanele cu **dizabilități**;
- b) perfecționării pregătirii profesionale a cadrelor didactice;
- c) altor acțiuni și activități, în condițiile legii.”

42. La articolul 54, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) **Persoana cu dizabilități** are dreptul să fie îngrijită și protejată în orice locuință protejată, centru de zi, centru respiro, centru pentru viață independentă pentru persoane adulte cu dizabilități, centru de abilitare și reabilitare pentru persoane adulte cu dizabilități și centru de îngrijire și asistență pentru persoane adulte cu dizabilități de pe teritoriul țării.”

43. La articolul 54, alineatul (3) se abrogă.

44. La articolul 55, alineatele (1) și (2) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(1) **Autoritățile administrației publice locale, precum și furnizorul de servicii sociale** au obligația de a facilita și asigura personalului care vine în contact cu **persoana cu dizabilități, indiferent de locul în care se află persoana cu dizabilități**, programe de formare profesională, precum și programe de instruire specifică cu privire la problematica **dizabilității** și legislația în domeniu.

(2) Personalul din cadrul **locuințelor protejate și centrelor** prevăzute la art. 51 alin. (2), alin. (3) și alin. (5) are obligația respectării standardelor specifice de calitate, precum și a prevederilor legale privind drepturile persoanelor cu **dizabilități**.”

45. La articolul 56, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Personalul de specialitate care își desfășoară activitatea în **locuințele protejate și centrele publice** prevăzute la art. 51 alin. (2), alin (3) și alin (5) în altă localitate decât cea de domiciliu, dar nu mai mult de 100 km, beneficiază de decontarea cheltuielilor de transport dus-întors de la domiciliu, în condițiile legii.”

46. Articolul 57 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 57. - (1) Dreptul la prestațiile sociale se naște în momentul emiterii certificatului de

încadrarea în grad de dizabilitate.

(2) Dreptul la prestațiile sociale se stabilește prin decizie a directorului executiv al direcției generale de asistență socială și protecția copilului în baza documentului care atestă încadrarea în grad de **dizabilitate** din evidența direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului și a opțiunii exprimate.

(3) Plata prestației sociale se face în baza deciziei de plată emisă de directorul executiv al agenției județene pentru plăți și inspecție socială, respectiv a municipiului București, de către personalul cu atribuții în acest sens, preluat de la direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv ale sectoarelor municipiului București.

(4) În situația în care persoana încadrată în grad de **dizabilitate** nu dorește să beneficieze de prestații sociale poate depune cerere în acest sens.

(5) Cererea prevăzută la alin. (4) se înregistrează la autoritatea administrației publice locale competente în a cărei rază teritorială își are domiciliul sau reședința persoana cu **dizabilități** și se transmite direcției generale de asistență socială și protecția copilului în maximum 5 zile lucrătoare de la înregistrare.

(6) Dreptul la prestații sociale se acordă începând cu luna următoare celei în care persoana a fost încadrată în grad de **dizabilitate** și încetează cu luna următoare celei în care persoana nu mai este încadrată în grad de **dizabilitate** sau, după caz, a depunerii cererii prevăzute la alin. (4).”

47. La articolul 58, alineatele (1), (2) și (5) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(1) Copiii cu **dizabilități**, inclusiv copiii **diagnosticați cu infecție de tip HIV/SIDA**, beneficiază de alocație de stat în condițiile și în cuantumul prevăzut de lege.

(2) Copiii cu **dizabilități**, inclusiv copiii **diagnosticați cu infecție de tip HIV/SIDA**, beneficiază de o alocație lunară de hrană, calculată pe baza alocației zilnice de hrană stabilite pentru consumurile colective din unitățile sanitare publice.

.....

(5) Părintele, tutorele sau persoana care se ocupă de creșterea și îngrijirea copilului cu **dizabilități** în baza unei măsuri de protecție specială, stabilită în condițiile legii, beneficiază de prestații sociale, pe perioada în care îl are în îngrijire, supraveghere și întreținere, astfel:

a) **100%** din indicatorul social de referință, prevăzut de Legea nr. 76/2002, cu modificările și completările ulterioare, în cazul copilului cu **dizabilitate gravă**;

b) **75%** din indicatorul social de referință, prevăzut de Legea nr. 76/2002, cu modificările și completările ulterioare, în cazul copilului cu **dizabilitate accentuată**;

c) **50%** din indicatorul social de referință, prevăzut de Legea nr. 76/2002, cu modificările

și completările ulterioare, în cazul copilului cu **dizabilitate medie.**”

48. La articolul 58 alineatul (4), litera a) se modifică și va avea următorul cuprins:

„a) indemnizație lunară, indiferent de venituri:

(i) **100%** din indicatorul social de referință, prevăzut de Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare, pentru adultul cu **dizabilitate gravă**;

(ii) **75%** din indicatorul social de referință, prevăzut de Legea nr. 76/2002, cu modificările și completările ulterioare, pentru adultul cu **dizabilitate accentuată**;

(iii) **50%** din indicatorul social de referință, prevăzut de Legea nr. 76/2002, cu modificările și completările ulterioare, pentru adultul cu **dizabilitate medie**;

49. La articolul 58, după alineatul (6) se introduc două noi alineate, alin. (7) și alin. (8), cu următorul cuprins:

„(7) Adultul cu dizabilitate gravă care nu realizează venituri altele decât cele neimpozabile, conform art. 62 din Legea 227/2015 privind Codul Fiscal, cu modificările și completările ulterioare și care nu beneficiază de pensie pentru limită de vârstă și nici de pensie pentru invaliditate, conform legii, beneficiază de un buget de subzistență reprezentând 100% din indicatorul social de referință prevăzut de Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare.

(8) Adultul cu dizabilitate gravă beneficiază de bugetul de subzistență menționat la alin. (7) cu îndeplinirea următoarelor condiții, cumulativ:

a) deține un certificat de încadrare în grad de dizabilitate gravă.

b) nu a prestat niciodată muncă în baza unui contract individual de muncă și nici nu a obținut venituri asimilate salariilor, în baza unui alt tip de contract asimilat contractului individual de muncă.

c) în urma expertizei, Comisia de evaluare a stabilit că persoana cu dizabilități este lipsită de capacitate de muncă.”

50. La articolul 58, alineatul (14) se abrogă.

51. La articolul 59, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Persoanele adulte cu **dizabilități** au următoarele obligații:

a) să se prezinte pentru **evaluare/reevaluare** la comisiile de evaluare pentru încadrarea în grad și tip de **dizabilitate**, cu cel puțin 30 de zile înainte de expirarea termenului de valabilitate al certificatului de încadrare în grad și tip de **dizabilitate**, cu excepția persoanelor cu **dizabilități a căror afecțiune a generat deficiențe funcționale și/sau structural-anatomice într-un stadiu ireversibil, care nu pot urma programe de recuperare și pentru care comisia de evaluare a stabilit un termen permanent de valabilitate a certificatului de încadrare în grad și tip de dizabilitate;**

b) să depună diligențele necesare pentru a beneficia de drepturile prevăzute de lege;

c) să urmeze activitățile și serviciile prevăzute în planul de abilitare-reabilitare, respectiv în planul individual de servicii al **persoanei cu dizabilități;**

d) să depună diligențe pentru încadrarea în muncă, în condițiile legii, în raport cu pregătirea, posibilitățile fizice și psihice, pe baza recomandărilor **consilierului specializat în medierea muncii din cadrul agențiilor pentru ocuparea forței de muncă județene și a municipiului București;**

e) să colaboreze cu asistenții sociali și echipele de specialiști, în scopul recuperării, reabilitării, orientării profesionale și integrării sociale;

f) să aducă la cunoștința direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București, în termen de 48 de ore de la luarea la cunoștință, orice modificare cu privire la gradul de **dizabilitate**, domiciliu sau reședință, starea materială și alte situații de natură să modifice acordarea drepturilor prevăzute de lege.”

52. Articolul 60 se modifică și va avea următorul cuprins:

„**Art. 60.** Persoana care are în îngrijire, supraveghere și întreținere un copil sau adult cu **dizabilități** are următoarele obligații principale:

a) să asigure creșterea și îngrijirea corespunzătoare a persoanei cu **dizabilități;**

b) să respecte și/sau să urmeze activitățile și serviciile prevăzute în planul de abilitare-reabilitare, respectiv în planul individual de servicii al **persoanei cu dizabilități;**

c) să însoțească persoana cu **dizabilități**, la termenul necesar sau la solicitare, pentru evaluare și reevaluare, la comisiile cu competență în domeniu;

d) să se prezinte la solicitarea direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București;

e) să colaboreze cu asistenții sociali, **cadrele didactice și specialiștii în desfășurarea activităților** care au ca scop recuperarea, reabilitarea, **pregătirea școlară, pregătirea și orientarea profesională și integrarea socială;**

f) să comunice direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București, în termen de 48 de ore de la luarea la cunoștință, orice modificare cu privire la gradul de dizabilitate, domiciliu sau reședință, starea materială, precum și alte situații de natură să modifice acordarea drepturilor prevăzute de lege.”

53. Articolul 61 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 61. - În vederea asigurării accesului persoanelor cu **dizabilități** la mediul fizic, informațional și comunicațional, autoritățile publice au următoarele **obligatii**:

a) să promoveze și să implementeze *Normativul privind adaptarea clădirilor civile și spațiului urban la nevoile individuale ale persoanelor cu handicap, indicativ NP 051*, pentru a asigura **accesul persoanelor cu dizabilități în imobile și facilitarea utilizării spațiului urban**;

b) să sprijine cercetarea, dezvoltarea și producția de noi tehnologii de informare și comunicare și tehnologii asistive;

c) să inițieze și să susțină **campanii de informare pentru elevi, studenți și cadre didactice** referitoare la problematica **dizabilității** și a nevoilor persoanelor cu **dizabilități**, precum și la **integrarea, respectiv reintegrarea în societatea prin realizarea accesibilității**;

d) să faciliteze accesul persoanelor cu **dizabilități** la noile tehnologii asistive;

e) să asigure accesul la informațiile publice pentru persoanele cu **dizabilități**;

f) să asigure, **din oficiu sau la cererea persoanei cu dizabilități**, interpreți autorizați ai limbajului mimico-gestual și ai limbajului specific persoanelor cu surdocecitate;

g) să proiecteze și să deruleze, în colaborare sau în parteneriat cu persoanele juridice, publice ori private, programe de accesibilitate sau de conștientizare asupra importanței acesteia.”

54. La articolul 62, alineatele (1) și (2) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„ (1) Clădirile de utilitate publică, căile de acces, clădirile de locuit construite din fonduri publice, stațiile **mijloacelor de transport în comun**, peroanele stațiilor de transport feroviar, spațiile de parcare, străzile și drumurile publice, telefoanele publice, **bancomatele** vor fi adaptate conform prevederilor legale în domeniu, astfel încât să permită accesul neîngrădit al persoanelor cu dizabilitate, fiind dotate cu **minimum o rampă acces, mobilă sau fixă, în termen de cel mult 1 an de la intrarea în vigoare a prezentei legi.**

(2) Clădirile de patrimoniu și cele istorice se vor adapta, cu respectarea caracteristicilor arhitectonice, conform prevederilor legale în domeniu, cu **minimum o rampă de acces, mobilă sau fixă, în termen de cel mult 3 ani de la intrarea în vigoare a prezentei legi.**”

55. La articolul 62, după alineatul (4) se introduce un nou alineat, alin. (5) cu următorul

cuprins:

„(5) Autoritățile administrației publice locale răspund civil, contravențional sau, după caz, penal, pentru nerespectarea obligațiilor prevăzute în prezentul articol.”

56. La articolul 63, alineatele (1) și (3) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(1) Autoritățile prevăzute de lege au obligația să elibereze autorizația de construcție pentru clădirile de utilitate publică numai în condițiile respectării prevederilor legale. *Normativului privind adaptarea clădirilor civile și spațiului urban la nevoile individuale ale persoanelor cu handicap, indicativ NP 051.*

.....

(3) Adaptarea accesului în clădirile aflate în patrimoniul public sau privat al statului ori al unităților administrativ-teritoriale se face și în condițiile când nu se realizează lucrările prevăzute la alin. (2), la solicitarea persoanelor cu **dizabilități**.”

57. Articolul 64 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 64. - (1) Pentru a asigura accesul neîngrădit al persoanelor cu **dizabilități** la transport și călătorie, autoritățile administrației publice locale au următoarele obligații:

- a) adaptarea tuturor mijloacelor de transport în comun aflate în circulație;
- b) adaptarea tuturor stațiilor mijloacelor de transport în comun conform prevederilor legale, inclusiv marcarea prin pavaj tactil a spațiilor de acces spre ușa de intrare în mijlocul de transport;
- c) montarea panourilor de afișaj corespunzătoare nevoilor persoanelor cu **dizabilități** vizuale și auditive în mijloacele de transport public;
- d) imprimarea cu caractere mari și în culori contrastante a rutelor și a indicativelor mijloacelor de transport în comun.

(2) În termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, autoritățile locale au obligația de a asigura existența unui număr de taxiuri adaptate transportului persoanelor cu **dizabilități** care utilizează fotoliul rulant, într-un procent egal cu raportul dintre numărul persoanelor cu **dizabilități** care utilizează fotoliul rulant și totalul populației din unitatea administrativ-teritorială respectivă.

(3) Constituie discriminare refuzul conducătorului de taxi de a asigura transportul persoanei cu **dizabilități**, precum și a dispozitivului de mers.

(4) Autoritățile administrației publice locale competente și **administratorii drumurilor publice** au următoarele obligații:

„a) adaptarea trecerilor de pietoni de pe străzile și drumurile publice conform prevederilor legale, inclusiv marcarea prin pavaj tactil, **inclusiv la cererea unei persoane cu dizabilități**;

b) montarea sistemelor de semnalizare sonoră și vizuală la intersecțiile cu trafic intens.

(5) Câinele-ghid care însoțește persoana cu **dizabilitate gravă** are acces liber și gratuit în toate locurile publice și în **toate mijloacele de transport în comun**.

(6) Administratorii infrastructurii feroviare și operatorii de transport feroviar au următoarele obligații:

a) să adapteze cel puțin un vagon și stațiile principale de tren, pentru a permite accesul persoanelor cu **dizabilități** care utilizează fotoliul rulant;

b) să marcheze prin pavaj tactil contrastant căile spre persoanele de îmbarcare, ghișee sau alte utilități;

c) să asigure sprijin, prin personalul propriu, la solicitarea persoanei cu **dizabilități** sau a însoțitorului acesteia, pentru accesul persoanei cu **dizabilități** în vagoane, respectiv pentru coborârea acesteia din vagoane.”

58. La articolul 65, alineatul (5) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(5) În spațiile de parcare ale domeniului public și cât mai aproape de domiciliul **persoanei cu dizabilități**, administratorul acestora repartizează **un loc** de parcare gratuită persoanei cu dizabilități care a solicitat **acest lucru**.”

59. Articolul 67 se modifică și va avea următorul cuprins:

„**Art. 67. - (1) Operatorii de telefonie** au următoarele obligații:

a) să adapteze cel puțin o cabină la o baterie de telefoane publice în conformitate cu prevederile legale în vigoare;

b) să furnizeze informații despre costurile serviciilor în forme accesibile persoanelor cu **dizabilități**.

(2) Operatorii de servicii bancare au obligația să pună la dispoziția persoanelor cu **dizabilități**, la solicitarea acestora, extrase de cont și alte informații în formate accesibile.

(3) Angajații operatorilor de servicii bancare și poștale au obligația de a acorda asistență în completarea formularelor, la solicitarea persoanelor cu dizabilități.

(4) Operatorii economici furnizori de produse de bază, precum și farmaciile au obligația să asigure asistență și sprijin persoanelor cu dizabilități, ori de câte ori este nevoie.”

60. Articolul 68 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 68.- Proprietarii de spații hoteliere au următoarele obligații:

- a) să adapteze cel puțin o cameră pentru găzduirea persoanei cu dizabilități care utilizează fotoliul rulant;
- b) să marcheze prin pavaj sau covoare tactile intrarea, recepția și să dețină harta tactilă a clădirii;
- c) să monteze însemne tactile în lifturi sau lifturi cu însemne acolo unde nu există.”

61. Articolul 74 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 74. - (1) În vederea asigurării evaluării, orientării, formării și reconversiei profesionale a persoanelor cu dizabilități, autoritățile publice prin Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, au obligația să ia următoarele măsuri specifice:

- a) să realizeze/diversifice/suțină financiar programe privind orientarea profesională a persoanelor cu dizabilități;
- b) să asigure reconversia profesională a persoanelor cu dizabilitati în conformitate cu abilitățile acestora;
- c) să coreleze pregătirea profesională a persoanelor cu dizabilități cu cerințele pieței muncii;
- d) să creeze cadrul necesar pentru accesul la evaluare și orientare profesională în orice meserie, în funcție de abilitățile persoanelor cu dizabilități;
- e) să înființeze, să finanțeze și să actualizeze lunar, la nivelul fiecărui județ, respectiv sector al Municipiului București, un registru electronic de facilitare a angajării persoanelor cu dizabilități, aflate în căutarea unui loc de muncă. Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, în colaborare cu direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București, va înregistra persoanele cu dizabilități, aflate în căutarea unui loc de muncă, precum și detalii legate de pregătirea și experiența profesională. De asemenea, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă va înregistra autoritățile și instituțiile publice și persoanele juridice, publice sau private care oferă locuri de muncă persoanelor cu dizabilități. Accesul la registrul de facilitare a angajării este gratuit, atât pentru persoanele cu dizabilități aflate în căutarea unui loc de muncă, cât și pentru autoritățile și instituțiile publice și pentru

persoanele juridice, publice sau private care doresc să angajeze persoane cu dizabilitati.

(2) Evaluarea și orientarea profesională a adulților cu dizabilități se realizează de către serviciul de evaluare complexă din cadrul direcțiilor județene de asistență socială, respectiv a Municipiului București în condițiile legii.

(3) În vederea facilitării și încurajării încadrării în muncă a persoanelor cu dizabilități, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, prin agențiile județene, are obligația de a informa cel puțin anual sau ori de câte ori intervin modificări, persoanele juridice de drept public și privat despre drepturile și obligațiile pe care acestea le au cu privire la încadrarea în muncă a persoanelor cu dizabilități, precum și cu privire la facilitățile de care beneficiază în cazul angajării acestora.”

62. La articolul 77, alineatul (2) se abrogă.

63. La articolul 78, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Persoanele cu dizabilități pot fi încadrate în muncă conform pregătirii lor profesionale și capacității lor de a îndeplini cerințele postului respectiv.”

64. La articolul 78, după alineatul (3) se introduce un nou alineat, alin. (3¹), cu următorul cuprins:

„(3¹) Suma menționată la alin. (3) lit. b), calculată ca diferență până la nivelul prevăzut la lit. a), reprezintă prețul de achiziție inclusiv TVA, în cazul angajatorilor care nu au drept de deducere a TVA pentru achizițiile respective, potrivit art 297 din Legea 227/2015 privind Codul fiscal, cu completările și modificările ulterioare. În cazul angajatorilor care au drept de deducere a TVA pentru achizițiile respective, suma reprezintă prețul de achiziție exclusiv TVA.”

65. La articolul 83, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 83. - (1) Persoanele cu dizabilități aflate în căutarea unui loc de muncă sau încadrate în muncă beneficiază de următoarele drepturi:

a) cursuri de formare profesională;

b) adaptare rezonabilă la locul de muncă;

c) consiliere în perioada prealabilă angajării și pe parcursul angajării, precum și în perioada de probă, din partea unui consilier specializat în medierea muncii din cadrul agențiilor pentru ocuparea forței de muncă județene și a municipiului București sau din partea furnizorilor de servicii sociale acreditați, conform legii;

d) însoțire la locul de muncă pe durata perioadei de probă din partea unui consilier specializat în medierea muncii din cadrul agențiilor pentru ocuparea forței de

muncă județene și a municipiului București sau din partea furnizorilor de servicii sociale acreditați, conform legii;

e) o perioadă de probă la angajare, plătită, de cel puțin 45 de zile lucrătoare;

f) un preaviz plătit, de minimum 30 de zile lucrătoare, acordat la desfacerea contractului individual de muncă din inițiativa angajatorului pentru motive neimputabile acestuia;

g) posibilitatea de a lucra mai puțin de 8 ore pe zi, în condițiile legii, în cazul în care beneficiază de recomandarea comisiei de evaluare în acest sens.”

66. Articolul 84 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 84.- Angajatorii persoanelor cu **dizabilități** beneficiază de următoarele drepturi:

a) deducerea, la calculul profitului impozabil, a sumelor aferente adaptării locurilor de muncă și achiziționării utilajelor și echipamentelor utilizate în procesul de producție de către persoana cu **dizabilități**;

b) deducerea, la calculul profitului impozabil, a cheltuielilor cu transportul persoanelor cu **dizabilități** de la domiciliu la locul de muncă, precum și a cheltuielilor cu transportul materiilor prime și al produselor finite la și de la domiciliul persoanei cu **dizabilități**, angajată pentru muncă la domiciliu;

c) profitul investit în adaptarea locurilor de muncă și achiziționarea utilajelor și echipamentelor utilizate în procesul de producție de către persoana cu **dizabilități** este scutit de impozit;

d) decontarea din bugetul asigurărilor pentru șomaj a cheltuielilor specifice de pregătire, formare și orientare profesională și de încadrare în muncă a persoanelor cu **dizabilități**;

e) o subvenție de la stat, în condițiile prevăzute de Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare.”

67. Articolul 85 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 85.- (1) Persoanele cu **dizabilități** beneficiază de drepturile prevăzute de prezenta lege pe baza, **certificatului de încadrare în grad de dizabilitate**.

(2) Încadrarea în grad și tip de **dizabilitate** a persoanelor cu **dizabilități** se face de comisia de evaluare a persoanelor cu **dizabilități**, denumită în continuare *comisia de evaluare*, pe baza **raportului serviciilor de evaluare complexă**.

(3) Comisia de evaluare este organ de specialitate al consiliului județean, după caz, al consiliului local al sectorului municipiului București, cu activitate decizională în materia încadrării persoanelor cu **dizabilități** în grad și tip de **dizabilitate** și are următoarea componență:

- a) președinte - un medic de specialitate expertiză medicală a capacității de muncă, medicină internă, medicină de familie sau un medic de medicină generală, absolvent de cursuri de management în domeniul sociomedical;
- b) un medic de specialitate expertiză medicală a capacității de muncă, medicină de familie sau un medic de medicină generală, propus de direcția de sănătate publică județeană, respectiv a municipiului București;
- c) un reprezentant desemnat de organizațiile neguvernamentale care desfășoară **activități de protecție a drepturilor în persoanelor cu dizabilități**;
- d) un psiholog;
- e) un asistent social.

(4) Componența nominală a comisiilor de evaluare se aprobă prin hotărâre de către consiliile județene sau, după caz, locale ale sectoarelor municipiului București, cu avizul Autorității pentru Protecția Persoanelor cu Dizabilități.

(5) Președintele comisiei de evaluare, fără a fi funcționar public, face parte din structura de personal a direcției generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv a sectorului municipiului București.

(6) Membrii comisiilor de evaluare, inclusiv președintele, au dreptul la o indemnizație de ședință, echivalentă cu 1% din indemnizația președintelui consiliului județean, respectiv a primarilor sectoarelor municipiului București. Plata indemnizației se suportă din bugetele consiliilor județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București.

(7) Președintele și membrii comisiei de evaluare nu fac parte din Serviciile de evaluare complexă.

(8) Activitatea de secretariat a comisiilor de evaluare este asigurată de personal care face parte din structura direcției generale de asistență socială și protecția copilului din subordinea consiliilor județene, respectiv ale sectoarelor municipiului București.

(9) Criteriile medicopsihosociale pe baza cărora se stabilește încadrarea în grad și tip de **dizabilitate** sunt aprobate prin ordin comun al ministrului muncii, familiei și protecției sociale și al ministrului sănătății.”

68. La articolul 86¹, alineatul (1) se abrogă.

69. La articolul 86¹, alineatele (2), (2¹) și (3) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(2) Termenul de valabilitate a certificatului de încadrare în grad de **dizabilitate** se stabilește ținând cont de situația concretă a **persoanei cu dizabilități**, din punctul de vedere al

deficiențelor/afecțiilor, limitărilor de activitate și restricțiilor de participare și este de **minimum 1 an**.

(2¹) **Pentru persoanele cu dizabilități a căror afecțiune necesită îngrijiri medicale paliative, certificate de medicul de specialitate, comisia de evaluare eliberează un certificat permanent de încadrare în grad de dizabilitate.**

(3) În situația în care copilului cu dizabilități îi sunt eliberate, consecutiv, două certificate de încadrare în grad de **dizabilitate** gravă, fiecare având termenul de valabilitate de 2 ani, ulterior, **Comisia de evaluare poate elibera un certificat permanent** pe baza unor criterii biopsihosociale specifice, elaborate de Ministerul Sănătății împreună cu Ministerul Muncii și Solidarității Sociale.”

70. Articolul 87 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 87.- (1) Comisia de evaluare are următoarele atribuții principale:

a) stabilește încadrarea în grad și tip de **dizabilitate** și perioada de valabilitate a certificatului, **precum și lipsa capacității de muncă a persoanei cu dizabilități**, pe baza rapoartelor de evaluare complexă elaborate de serviciile de evaluare complexă;

b) **aprobă program individual de reabilitare și integrare socială elaborat de serviciile de evaluare complexă, precum și planul individual de servicii elaborat de managerul de caz;**

c) stabilește măsurile de protecție a **persoanei cu dizabilități**, în condițiile legii;

d) revocă sau înlocuiește măsura de protecție stabilită, în condițiile legii, dacă împrejurările care au determinat stabilirea acesteia s-au modificat;

e) informează **persoana cu dizabilități** sau reprezentantul legal al acesteia cu privire la măsurile de protecție stabilite, **drepturile și obligațiile** ce le revin;

f) promovează drepturile persoanelor cu **dizabilități** în toate activitățile pe care le întreprinde, **în sensul protecției și integrării sociale a acestora.**

(2) Pentru persoanele cu **dizabilități** a căror afecțiune a generat deficiențe funcționale și/sau structural-anatomice într-un stadiu ireversibil, Comisia de evaluare va stabili un termen permanent de valabilitate a certificatului fără a fi necesară prezentarea acestora la reevaluările periodice.

(3) Comisia de evaluare îndeplinește orice alte atribuții prevăzute de lege.

(4) Organizarea și metodologia de funcționare a comisiei de evaluare se reglementează prin hotărâre a Guvernului;

(5) Încadrarea sau respingerea încadrării în grad și tip de **dizabilitate** se atestă prin certificat emis de către **Comisia de evaluare**. Eliberarea certificatului este scutită de taxa de timbru.

(6) Certificatele emise potrivit prevederilor alin. (5) pot fi contestate de titularii acestora sau de **reprezentanții legali ai acestora**, în termen de 30 de zile calendaristice de la comunicare, la **Comisia superioară de evaluare a persoanelor cu dizabilități**. **Comisia superioară de evaluare a persoanelor cu dizabilități emite o decizie în termen de cel mult 30 de zile calendaristice de la primirea contestației. Deciziile Comisiei de Evaluare pot fi atacate la instanța de contencios administrativ competentă, potrivit Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, cererile adresate instanței fiind scutite de taxa judiciară de timbru. Înaintarea contestației către Comisia Superioară de Evaluare constituie procedură prealabilă obligatorie conform Legii nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.**

(7) Activitatea **Comisiei de evaluare** este coordonată metodologic de **Autoritatea pentru Protecția Persoanelor cu Dizabilități.**”

71. Articolul 88 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 88. - În vederea exercitării atribuțiilor ce revin comisiei de evaluare, se înființează serviciile de evaluare complexă a copiilor, respectiv adulților adulți cu handicap cu dizabilități, în cadrul direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București.”

72. Articolul 89 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 89. - (1) Odată cu emiterea certificatului de încadrare în grad și tip de **dizabilitate**, comisia de evaluare are obligația de a elabora-programul individual de reabilitare și integrare socială al persoanei cu dizabilități.

(2) Pentru elaborarea programului individual de reabilitare și integrare socială comisia de evaluare va colabora cu persoana cu **dizabilități** sau cu reprezentantul legal al acesteia, **precum și cu asistentul personal sau asistentul personal profesionist, după caz.**

(3) Certificatul prevăzut la alin. (1) dă dreptul persoanei cu **dizabilități** de a beneficia de dispozițiile prevăzute de lege pentru gradul de **dizabilitate** respectiv.

(4) Programul individual de reabilitare și integrare socială și **planul individual de servicii** prevăzute la alin. (1) se întocmesc și se revizuiesc în conformitate cu normele metodologice de aplicare a prevederilor prezentei legi.”

73. La articolul 90², alineatele (1) și (2) se modifică și se completează după cum urmează:

„(1) Principalele atribuții ale Comisiei superioare sunt:

a) asigură coordonarea metodologică și monitorizarea activității de evaluare și încadrare în grad

și tip de dizabilitate;

a¹) soluționează contestațiile depuse conform art. 87 alin (6);

a²) pune în aplicare criteriile medicopsihosociale pe baza cărora se stabilește încadrarea în grad și tip de dizabilitate a persoanelor cu dizabilități, aprobate prin ordin al ministrului muncii și justiției sociale și al ministrului sănătății, la propunerea Autorității pentru Protecția Persoanelor cu Dizabilități;

c) stabilește prin decizie reevaluarea persoanelor cu dizabilități, în următoarele situații:

1. ca urmare a recomandărilor cuprinse în documentele întocmite în urma unor acțiuni de control dispuse prin ordin al ministrului muncii-și solidarității sociale;

2. ca urmare a autosesizării;

3. ca urmare a contestației depuse conform art. 87 alin (6);

d) stabilește încadrarea în grad și tip de dizabilitate, ca urmare a reevaluării dispuse în condițiile lit. c);

e) participă la acțiuni de verificare a activității de evaluare și încadrare în grad și tip de dizabilitate.”

(2) În exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (1), Comisia superioară emite decizii după cum urmează:

a) de reevaluare, în condițiile alin. (1) lit. c);

b) de încadrare/neîncadrare în grad și tip de dizabilitate, în urma reevaluării dispuse în condițiile alin. (1) lit. c).”

74. La articolul 90³, alineatele (2) și (3) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(2) Reevaluarea persoanei se va realiza în termen de 60 de zile calendaristice de la data înregistrării deciziei de reevaluare la direcția generală de asistență socială și protecția copilului.

(3) În cazul în care persoana supusă reevaluării nu se prezintă, fără motiv, la a doua convocare a serviciului de evaluare complexă, directorul direcției generale de asistență socială și protecția copilului dispune, prin act administrativ, suspendarea dreptului de asistență socială sub formă de prestații sociale.”

75. La articolul 92, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

(1) Se înființează, pe lângă Autoritatea pentru Protecția Persoanelor cu Dizabilități, Consiliul de analiză a problemelor persoanelor cu dizabilități, denumit în continuare *Consiliul*, cu rol consultativ, în următoarea componență:

a) președintele Autorității pentru Protecția Persoanelor cu Dizabilități;

b) președintele Consiliului Național al Dizabilității din România;

- c) un reprezentant al Autorității pentru Protecția Persoanelor cu Dizabilități;
- d) un reprezentant al Ministerului Muncii și Solidarității Sociale;
- e) un reprezentant al Ministerului Sănătății;
- f) un reprezentant al unei organizații neguvernamentale pentru protecția drepturilor persoanelor cu dizabilități;
- g) câte un reprezentant al organismelor administrației publice centrale și/sau locale, precum și al altor organisme de drept public sau privat din domeniu, cu statut de membri nepermanenți, în funcție de problemele ce urmează a fi soluționate.”

76. Articolul 93 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 93. - (1) La nivelul județelor și sectoarelor municipiului București se vor înființa, pe lângă direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București, comitete de analiză a problemelor persoanelor cu dizabilități.

(2) Din Comitetul de analiză a problemelor persoanelor cu dizabilități vor face parte în mod obligatoriu: o persoană cu dizabilități, un reprezentant legal al unui copil cu dizabilități, un reprezentant al consiliului județean, respectiv al consiliului local al sectorului municipiului București, un reprezentant al direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București, un reprezentant al Agenției județene pentru ocuparea forței de muncă, respectiv a municipiului București, și un reprezentant al Inspectoratului Școlar Județean, respectiv al municipiului București.

(3) Comitetul de analiză a problemelor persoanelor cu dizabilități monitorizează, propune soluții pentru îmbunătățirea serviciilor oferite persoanelor cu dizabilități și sesizează instituțiile abilitate să dispună sancțiuni.

(4) Înființarea, precum și modul de organizare și funcționare a Comitetului de analiză a problemelor persoanelor cu dizabilități se aprobă prin hotărâre a consiliului județean, respectiv a consiliului local al sectorului municipiului București.”

77. La articolul 94, alineatele (1), (2) și (4) se modifică și vor avea următorul cuprins:

“(1) Măsurile de protecție a drepturilor persoanelor cu dizabilități sunt centrate pe nevoile beneficiarului și se finanțează din următoarele surse:

- a) bugetul de stat, cu precădere din veniturile constituite din taxele percepute conform art. 78 alin. (3);
- b) bugetele locale ale județelor, respectiv ale sectoarelor municipiului București;

- c) bugetul local al comunelor, orașelor și municipiilor;
- d) **fonduri externe rambursabile și nerambursabile;**
- e) donații, sponsorizări și alte surse, în condițiile legii.

(2) Pentru a garanta primirea de către persoanele cu **dizabilități** a sumelor reprezentând prestații sociale, acestea vor fi constituite numai din sume provenind de la bugetul de stat și vor fi gestionate de Ministerul Muncii și Solidarității Sociale, prin agențiile pentru plăți și inspecție socială județene, respectiv a municipiului București.

(4) Pentru anumite servicii sociale furnizate persoanelor cu **dizabilități**, se pot percepe taxe, în condițiile stabilite de furnizorii de servicii sociale publici sau privați acreditați, cu avizul **Autorității pentru Protecția Persoanelor cu Dizabilități.**”

78. La articolul 94, alineatul (3) se abrogă.

79. Articolul 94¹ se abrogă.

80. Articolul 94² se abrogă.

81. La articolul 95, alineatele (1) și (2) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(1) Produsele și serviciile realizate în centrele **publice** pentru persoanele cu **dizabilități**, aflate în coordonarea **Autorității pentru Protecția Persoanelor cu Dizabilități**, pot fi valorificate către persoane fizice și juridice.

(2) Sumele obținute în condițiile prevăzute la alin. (1) vor fi folosite pentru **funcționarea centrelor respective.**”

82. Articolul 96 se modifică și va avea următorul cuprins:

(1) **Autoritatea pentru Protecția Persoanelor cu Dizabilități** **finanțează** sau, după caz, **cofinanțează anual** programe de interes național care au ca scop integrarea, incluziunea socială și profesională a persoanelor cu **dizabilități**, precum și creșterea calității vieții acestora.

(2) Programele de interes național prevăzute la alin. (1), complementare acțiunilor finanțate la nivel local, vor avea următoarele obiective generale:

- a) accesibilizarea instituțiilor și a clădirilor publice pentru toate persoanele cu **dizabilități**, indiferent de tipul de **dizabilitate**;
- b) realizarea investițiilor necesare pentru dezvoltarea, diversificarea, restructurarea și buna funcționare a serviciilor și centrelor care asigură îngrijirea **persoanelor cu dizabilități**;

c) instruirea personalului care își desfășoară activitatea în cadrul serviciilor și centrelor pentru persoanele cu **dizabilități**;

d) transcrierea sau traducerea materialelor informative și culturale în sistemele de acces la informație, specifice persoanelor încadrate în anumite categorii de **dizabilitate**: alfabet Braille, înregistrări audio, scriere vizuală cu litere mărite, limbaj mimico-gestual, pictograme;

e) dezvoltarea de servicii de asistență vie și alte forme sau servicii de asistență adecvată a **dizabilități**;

f) realizarea de studii, cercetări și publicații în cadrul domeniului său de activitate;

g) informarea opiniei publice despre drepturile **persoanelor cu dizabilități** prin campanii de mediatizare;

h) orice alte obiective corespunzătoare domeniului de activitate al **Autorității pentru Protecția Persoanelor cu Dizabilități**.

(3) Programele de interes național prevăzute la alin. (1) se aprobă ca anexă la bugetul Ministerului **Muncii și Solidarității Sociale**, pe baza fundamentelor elaborate de **Autoritatea pentru Protecția Persoanelor cu Dizabilități**.

(4) Metodologia de selectare și finanțare a programelor de interes național se aprobă prin ordin al **Ministrului Muncii și Solidarității Sociale**.”

83. La articolul 97, alineatele (3)-(5) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(3) În scopul finanțării programelor de interes național prevăzute la art. 96 alin. (1), **Autoritatea pentru Protecția Persoanelor cu Dizabilități** poate aloca fonduri din bugetul propriu:

a) serviciilor publice de asistență socială din subordinea consiliilor județene și a consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București;

b) **furnizori de servicii sociale autorizați potrivit legii**.

(4) Alocarea fondurilor potrivit prevederilor alin. (3) se face pe bază de convenții încheiate cu consiliile județene și cu consiliile locale ale sectoarelor municipiului București, respectiv cu **furnizori de servicii sociale autorizați potrivit legii**.

(5) **Autoritatea pentru Protecția Persoanelor cu Dizabilități** poate finanța proiecte din cadrul programelor de interes național ce urmează să fie realizate, pe bază de convenție, în colaborare cu ministere, cu alte organe de specialitate ale administrației publice centrale, precum și cu alte autorități sau instituții publice și **furnizori de servicii sociale autorizați potrivit legii**.”

84. Articolul 98 se abrogă.

85. La articolul 100, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„ (1) Următoarele fapte constituie contravenții și se sancționează după cum urmează:

a) nerespectarea dispozițiilor art. 7 alin. (3), art. 11 alin. (2), art. 15 alin. (1), cu amendă de la 10.000 lei la 20.000 lei;

b) nerespectarea dispozițiilor art. 16-22, art. 23 alin. (1), (2), (3) și (4), art. 24 alin. (1) - (6), art. 27 alin. (1) și (2), art. 28, art. 30, art. 31, art. 33¹, art. 32 alin. (2), art. 33 alin. (1) - (3), art. 34 alin. (3) și (4), art. 37, art. 39, alin. (1), art. 40 alin. (1), art. 42 alin. (5), art. 44, art. 46, art. 47, art. 47¹ alin (1), art. 51, art. 54 alin. (1) - (2), art. 55 alin. (1) și (2), art. 61-64, art. 65 alin. (1), (2) și (5), art. 66-68, art. 69 alin. (1), art. 70, art. 71, art. 72, alin. (1), art. 74, art. 75 alin. (2), art. 76 și art. 78 alin (1¹), alin (1²) și alin. (6), cu amendă de la 10.000 lei la 25.000 lei;

c) nerespectarea dispozițiilor art. 78 alin. (2) și (3), cu amendă de la 25.000 lei la 50.000 lei;

d) nerespectarea dispozițiilor art. 83 alin. (1) lit. b), cu amendă de la 10.000 lei la 25.000 lei;

e) nerespectarea standardelor specifice de calitate, cu amendă de la 10.000 lei la 25.000 lei;

f) nerespectarea condițiilor de autorizare în timpul funcționării ca unitate protejată autorizată, cu amendă de la 25.000 lei la 50.000 lei și retragerea autorizației de funcționare;

g) parcare a altor mijloace de transport pe locurile de parcare adaptate, rezervate și semnalizate prin semn internațional pentru persoane cu **dizabilități**, cu amendă de la 2.000 lei la 10.000 lei și ridicarea mijlocului de transport de pe locul de parcare respectiv;

h) propunerea de încadrare, încadrarea în grad și tip de **dizabilități** a unei persoane, cu încălcarea criteriilor medico-psihosociale aprobate prin ordin comun al ministrului muncii și protecției sociale și al ministrului sănătății, cu amendă de la 30.000 lei la 100.000 lei.”

86. Articolul 100¹ se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 100¹. - Constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 2.000 lei la 10.000 lei următoarele fapte:

a) nerespectarea de către direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv ale sectoarelor municipiului București a prevederilor art. 23 alin. (3), art. 88, art. 90³ alin. (2) și (7);

b) nerespectarea de către comisia de evaluare a prevederilor art. 89 alin. (1) și (4);

c) nerespectarea de către primăriile în a căror rază teritorială își are domiciliul sau reședința persoana cu **dizabilitate** gravă a prevederilor art. 37 alin. (3), (4), (5) și (6) art. 39 alin. (1) și (2),

art. 40 alin. (1), art. 44;

d) nerespectarea de către serviciile publice de asistență socială a prevederilor art. 40 alin. (2);

e) nerespectarea de către consiliile județene, după caz, consiliile locale ale sectoarelor municipiului București a prevederilor art. 85 alin. (4).”

Art. II. – (1) În tot cuprinsul Legii nr.448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și al legislației în vigoare, sintagma “persoană cu handicap” se înlocuiește cu sintagma “persoană cu dizabilități” și sintagma “certificat de încadrare în grad de handicap” se înlocuiește cu sintagma “certificat de încadrare în grad de dizabilitate”.

(2) Certificatele de încadrare în grad de handicap emise până la data intrării în vigoare a prezentei legi se utilizează în continuare până la expirarea termenului de valabilitate a acestora.

Art. III. - Registrul electronic de facilitare a angajării persoanelor cu dizabilități, aflate în căutarea unui loc de muncă, prevăzut la art.74 alin.(1) lit.e) din Legea nr.448/2006, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv cu cele aduse prin prezentul act normativ, se înființează în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

Art. IV. - Articolul 3 din Ordonanța Guvernului nr. 15/2002 privind aplicarea tarifului de utilizare și a tarifului de trecere pe rețeaua de drumuri naționale din România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 82 din 1 februarie 2002, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 424/2002, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La alineatul (1), litera a), după punctul (xii), se introduce un nou punct, (xiii), cu următorul cuprins:

„(xiii) persoanele cu dizabilități, precum și însoțitorii sau, după caz, asistenții personali ai acestora, deținători de autoturisme.”

2. Alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Vehiculele prevăzute la alin. (1) lit. a) pct. (viii)-(xiii), lit. b)-e) sunt exceptate de la plata tarifului de utilizare numai dacă sunt înregistrate, ca vehicule exceptate, în baza de date a SIEGMCR.”

3. Alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Obligația de a solicita înscrierea/eliminarea vehiculelor prevăzute la alin. (1) lit. a) pct.

(viii)-(xiii), lit. b)-e) și alin. (1¹) în/din baza de date a SIEGMCR și marcarea vehiculelor prevăzute la alin. (1) lit. a) pct. (i)-(vii) în Registrul național de evidență a permiselor de conducere și a vehiculelor înmatriculate revine utilizatorilor acestora.”

4. Alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(4) Documentele necesare și condițiile de înscriere/eliminare a vehiculelor prevăzute la alin. (1) lit. a) pct. (viii)-(xiii), lit. b)-e) și alin. (1¹) în/din baza de date a SIEGMCR și de marcarea a vehiculelor prevăzute la alin. (1) lit. a) pct. (i)-(vii) în Registrul național de evidență a permiselor de conducere și a vehiculelor înmatriculate se stabilesc prin normele metodologice pentru aplicarea tarifului de utilizare și a tarifului de trecere care se aprobă prin ordin al ministrului transporturilor.”

5. Alineatul (5) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(5) Începând cu data de la care înregistrarea tarifului de trecere se realizează prin SIEGMCR, vehiculele prevăzute la alin. (1) lit. a) pct. (viii)-(xiii), lit. b)-c), înscrise în baza de date ca exceptate de la plata tarifului de utilizare, sunt exceptate și de la obligația de plată a tarifului de trecere, fără a mai fi necesară solicitarea înscrierii acestora în baza de date a SIEGMCR.”

Art. V.- Articolul 22 din Legea nr.227/2015 privind Codul fiscal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.688 din 10 septembrie 2015, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. După alineatul (1¹) se introduce se introduce un nou alineat, (1²), cu următorul cuprins:

„(1²) Profitul investit în adaptarea locurilor de muncă și achiziționarea utilajelor și echipamentelor utilizate în procesul de producție de către persoana cu dizabilități este scutit de impozit.”

2. Alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Profitul investit potrivit alin. (1), **alin. (1¹), alin. (1²)** reprezintă soldul contului de profit și pierdere, respectiv profitul contabil brut cumulat de la începutul anului, obținut până în trimestrul sau în anul punerii în funcțiune a activelor prevăzute la alin. (1) și **alin. (1²), respectiv trimestrul sau anul înregistrării cheltuielilor prevăzute la alin. (1¹).** Scutirea de impozit pe profit aferentă investițiilor realizate se acordă în limita impozitului pe profit calculat cumulat de la începutul anului până în trimestrul punerii în funcțiune a activelor prevăzute la alin. (1) și **alin. (1²), respectiv trimestrul înregistrării cheltuielilor prevăzute la alin. (1¹),** pentru contribuabilii care aplică sistemul trimestrial de declarare și plată a impozitului pe profit, respectiv în limita impozitului pe profit calculat cumulat de la începutul anului punerii în funcțiune a activelor prevăzute la alin. (1) și **alin. (1²), respectiv începutul anului înregistrării**

cheltuielilor prevăzute la alin. (1¹) până la sfârșitul anului respectiv pentru contribuabilii care aplică sistemul anual de declarare și plată a impozitului pe profit.”

3. Alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Pentru contribuabilii care au obligația de a plăti impozit pe profit trimestrial, în situația în care se efectuează investiții în trimestrele anterioare, din profitul contabil brut cumulat de la începutul anului se scade suma profitului investit anterior pentru care s-a aplicat facilitatea. În cazul în care în trimestrul în care se pun în funcțiune activele prevăzute la alin. (1) și alin. (1²), respectiv trimestrul înregistrării cheltuielilor prevăzute la alin. (1¹) se înregistrează pierdere contabilă, iar în trimestrul următor sau la sfârșitul anului se înregistrează profit contabil, impozitul pe profit aferent profitului investit nu se recalculează.”

4. Alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(4) În cazul contribuabililor prevăzuți la art. 47 care devin plătitori de impozit pe profit în conformitate cu prevederile art. 48 alin. (3¹) și art. 52, pentru aplicarea facilității se ia în considerare profitul contabil brut cumulat de la începutul trimestrului respectiv investit în activele prevăzute la alin. (1) și alin. (1²), puse în funcțiune începând cu trimestrul în care aceștia au devenit plătitori de impozit pe profit, respectiv profitul contabil brut cumulat de la începutul trimestrului investit conform alin. (1¹).”

5. Alineatul (6) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(6) Pentru activele prevăzute la alin. (1) și alin. (1²), care se realizează pe parcursul mai multor ani consecutivi, facilitatea se acordă pentru investițiile puse în funcțiune parțial în anul respectiv, în baza unor situații parțiale de lucrări.”

6. Alineatul (7) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(7) Prevederile alin. (1) și alin. (1²) se aplică pentru activele considerate noi, potrivit normelor metodologice.”

7. Alineatul (8) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(8) Contribuabilii care beneficiază de prevederile alin. (1) și alin. (1²) au obligația de a păstra în patrimoniu activele respective cel puțin o perioadă egală cu jumătate din durata de utilizare economică, stabilită potrivit reglementărilor contabile aplicabile, dar nu mai mult de 5 ani. În cazul nerespectării acestei condiții, pentru sumele respective se recalculează impozitul pe profit și se percep creanțe fiscale accesorii potrivit Codului de procedură fiscală, de la data aplicării facilității, potrivit legii. În acest caz, contribuabilul are obligația depunerii declarației fiscale

rectificative. Nu intră sub incidența acestor prevederi activele menționate la alin. (1) și alin. (1²) care se înscriu în oricare dintre următoarele situații:

- a) sunt transferate în cadrul operațiunilor de reorganizare, efectuate potrivit legii;
- b) sunt înstrăinate în procedura de lichidare/faliment, potrivit legii;
- c) sunt distruse, pierdute, furate sau defecte și înlocuite, în condițiile în care aceste situații sunt demonstrate sau confirmate în mod corespunzător de contribuabil. În cazul activelor furate, contribuabilul demonstrează furtul pe baza actelor doveditoare emise de organele judiciare.
- d) sunt scoase din patrimoniu ca urmare a îndeplinirii unor obligații prevăzute de lege.”

8. Alineatul (9) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(9) Prin excepție de la prevederile art. 28 alin. (5) lit. b), contribuabilii care beneficiază de prevederile alin. (1) și alin. (1²) nu pot opta pentru metoda de amortizare accelerată pentru activele respective.”

ART. VI. - În termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, se vor modifica în mod corespunzător:

a) Hotărârea Guvernului nr.268/2007 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr.448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 233 din 4 aprilie 2007, cu modificările și completările ulterioare;

b) Ordinul ministrului transporturilor nr. 1463/2018 privind aprobarea Normelor metodologice pentru aplicarea de către Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere - S.A. a tarifului de utilizare și a tarifului de trecere, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.881 din 18 octombrie 2018.

Art. VII. - Pentru respectarea obligațiilor prevăzute la art. 19 din Legea nr.448/2006, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv cu cele aduse prin prezentul act normativ, Ministerul Educației în colaborare cu Direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București, stabilesc necesarul de profesori de sprijin și itineranți și organizează concursuri pentru ocuparea posturilor.

Art. VIII. - Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu

handicap, republicată în Monitorul Oficial al României nr. 1 din 3 ianuarie 2008, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv cu cele aduse prin prezenta lege, va fi republicată în Monitorul Oficial, Partea I, dându-se textelor o altă numerotare.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin (1) din Constituția României, republicată

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
Ion-Marcel CIOLACU

PREȘEDINTELE SENATULUI
Florin-Vasile CÎȚU